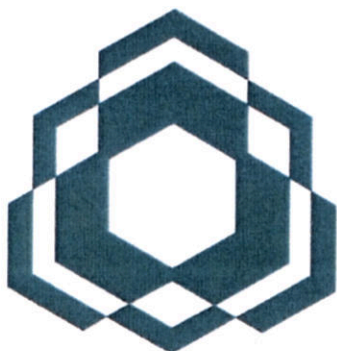

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
KASY KRAJOWEJ
ZA ROK 2014

SKOK

SPIS TREŚCI

1. Informacje ogólne.
- 2.
3. Sytuacja SKOK w roku 2014.
4. Działalność Kasy Krajowej.
 - 3.1. Działania stabilizacyjne.
 - 3.2. Kontrola i lustracja.
 - 3.3. Prace legislacyjne.
 - 3.4. Działalność szkoleniowa i wydawnicza.
 - 3.5. Standardy.
 - 3.6. Działalność operacyjna i rozliczeniowa.
 - 3.7. Promocja i reklama.
5. Wdrożenie Zasad Ładu Korporacyjnego.
6. Współpraca z instytucjami krajowymi i zagranicznymi.
 - 5.1. Instytucje krajowe.
 - 5.2. Instytucje zagraniczne.
7. Kadry.
8. Kontrola wewnętrzna.
9. System SKOK.
10. Wyniki finansowe Kasy Krajowej za rok 2014.
11. Przewidywane warunki realizacji wyniku finansowego w roku 2015.
12. Ocena realizacji Planu sześcioletniego na lata 2008–2014.
13. Raport dotyczący ryzyka.
14. Rezerwy tworzone na sprawy sądowe oraz odpisy aktualizujące.
15. Ciała statutowe Kasy Krajowej.
16. Zdarzenia istotne, jakie nastąpiły po zakończeniu roku obrotowego.
17. Podsumowanie.

1. Informacje ogólne

Rok 2014 był drugim pełnym rokiem kalendarzowym, w którym zarówno spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe, jak i Kasa Krajowa funkcjonowały pod nadzorem sprawowanym przez Komisję Nadzoru Finansowego (dalej: KNF). Kasa Krajowa skupiała swoją działalność na realizacji zadań ustawowych oraz wykonywaniu obowiązków w szczególności wobec SKOK, KNF, BFG i NBP.

Działalność Kasy Krajowej ma przede wszystkim na celu zapewnienie stabilności finansowej SKOK poprzez udzielanie im pomocy ze środków funduszu stabilizacyjnego oraz prowadzenie czynności kontrolnych w SKOK. Prowadzenie tych działań wspierają czynności w zakresie analitycznej kontroli „za biurka”, które umożliwiają bieżącą analizę sytuacji finansowej w SKOK, a przeprowadzane są na podstawie danych finansowych przekazywanych przez SKOKi do Kasy Krajowej. Kasa Krajowa realizuje na rzecz SKOK także pozostałe działania wskazane w art. 44 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych w zakresie reprezentacji interesów SKOK przed organami władzy i administracji państwowej, opiniowania aktów prawnych, zapewnienia doradztwa prawnego, organizacyjnego i finansowego, prowadzenia szkoleń i działalności wydawniczej, opracowywania standardów świadczenia usług, prowadzenia dokumentacji oraz systemów informatycznych, udzielania SKOK pożyczek i kredytów, przyjmowania lokat, wypełniania za SKOK obowiązków informacyjnych wobec NBP. Kasa Krajowa pośredniczy również w przeprowadzaniu rozliczeń członków SKOK oraz jest wydawcą kart płatniczych dla członków SKOK.

W 2014 r. Kasa Krajowa została zobligowana do opracowania programu postępowania naprawczego w wyniku zaktualizowania się przesłanki z art. 72b ust. 1 ustawy o skok, tj. powstania w Kasie Krajowej straty bilansowej w miesiącu styczniu 2014 r. Główną przyczyną wystąpienia straty netto w tym miesiącu było zdarzenie o charakterze jednorazowym – gwałtowny spadek wyceny obligacji skarbowych, która swoje minimum osiągnęła w dniu 31 stycznia 2014 r. Należy zwrócić uwagę, że przyczyna spadku wyceny obligacji w dniu 31 stycznia 2014 r. związana była przede wszystkim ze zdarzeniem jednorazowym będącym skutkiem zmian w systemie emerytalnym. Była to zatem przyczyna zewnętrzna, niezależna od działalności Kasy Krajowej i przede wszystkim było to zdarzenie jednorazowe, a jego skutki miały charakter przejściowy i nieprzewidywalny co do rozmiarów możliwego spadku wyceny. Ujemny wynik finansowy Kasy Krajowej powstał bez żadnych istotnych przepływów finansowych. Od lutego 2014 r. do dnia sporządzenia tego sprawozdania strata finansowa w działalności Kasy Krajowej nie wystąpiła, luty 2014 r. i wszystkie kolejne miesiące zamykane były z zyskiem. Programy postępowania naprawczego przygotowane przez Kasę Krajową do dnia sporządzenia tego sprawozdania nie uzyskały akceptacji organu nadzoru.

W związku ze sprawowaniem nadzoru, KNF przeprowadziła w Kasie Krajowej jedną rekontrolę na przełomie kwietnia i maja 2014 r., a także wszczęła dwa postępowania administracyjne w przedmiocie ustanowienia Zarządcy Komisarycznego w Kasie Krajowej, pierwsze dnia 21 stycznia 2014 r. - na podstawie art. 73a ust. 1 ustawy o SKOK - w celu wyjaśnienia, czy Kasa Krajowa w swojej działalności rażąco lub uporczywie narusza przepisy prawa, drugie, o którym Kasa Krajowa została powiadomiona pismem z dnia 9 października 2014 r. - na podstawie 73 ust. 1 - ustawy o SKOK, w celu wyjaśnienia czy nastąpiło nienależyte wykonanie - wynikające z art. 72b ustawy o SKOK – zobowiązania do opracowania i przekazania przez Zarząd Kasy Krajowej programu postępowania naprawczego – oba postępowania do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania nie zostały zakończone. Do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania nie zostało zakończone także postępowanie administracyjne w sprawie wyrażenia zgody na powołanie na stanowisko członka Zarządu Kasy Krajowej, zaproponowanego przez Kasę Krajową kandydata oraz postępowanie administracyjne w sprawie zatwierdzenia Prezesa Zarządu Kasy Krajowej.

W 2014 r. KNF podjęła również decyzję o zatwierdzeniu, opracowanych przez Kasę Krajową, następujących wzorców umów:

- 29 kwietnia 2014 r. - Wzór umowy kredytu z Funduszu Stabilizacyjnego; Wzór Umowy kredytu z Funduszu Stabilizacyjnego (zobowiązanie podporządkowane),
- 21 października 2014 r. - Wzorzec umowy rachunku lokat,
- 4 listopada 2014 r.- Wzorzec umowy o organizowanie działalności wydawniczej,
- 2 grudnia 2014 r. - Wzorzec umowy o świadczenie usług doradztwa prawnego, organizacyjnego i finansowego.

Rok 2014 przyniósł ponadto istotne zmiany i wydarzenia w działalności spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, z których w szczególności należy wymienić:

- 1) pierwszy raz w historii wobec spółdzielczej kasy oszczędnościowo – kredytowej ogłoszona została upadłość, a dwie inne SKOK zostały przejęte przez banki komercyjne,
- 2) w związku z opisaną powyżej sytuacją doszło do spadku liczby SKOK prowadzących działalność, obniżył się również poziom bazy członkowskiej oraz aktywów całego systemu,
- 3) z dniem 31 marca 2014 roku SKOK i Kasa Krajowa objęte zostały obowiązkiem utrzymywania rezerwy obowiązkowej w NBP,
- 4) wolne środki funduszu stabilizacyjnego zostały wykorzystane na wypłatę dla BFG na podstawie art. 55 ust. 1a ustawy o skok oraz na zaspokojenie roszczeń członków upadłej SKOK na podstawie art. 91 ustawy o skok,
- 5) z dniem 31 grudnia 2014 r. Kasa Krajowa wdrożyła zasady ładu korporacyjnego dla podmiotów nadzorowanych wydane w dniu 22 lipca 2014 r. przez Komisję Nadzoru Finansowego.

2. Sytuacja SKOK w roku 2014

W roku 2014 w związku ze spadkiem liczby SKOK prowadzących działalność operacyjną, aktywa SKOK w stosunku do roku 2013 obniżyły się o 26%, depozyty członkowskie obniżyły się o 28%, natomiast pożyczki i kredyty o 30%. Wpływ na obniżenie wysokości depozytów członkowskich miało również utrzymanie przez KNF decyzji o zakazie reklamy depozytów dla sporej części Kas oraz skutki podjętych przez KNF decyzji o złożeniu wniosków do sądów o ogłoszenie upadłości dwóch SKOK, które szeroko komentowane w mediach wpłynęły na decyzję części deponentów.

Liczba SKOK prowadzących działalność w latach 2010 – 2014

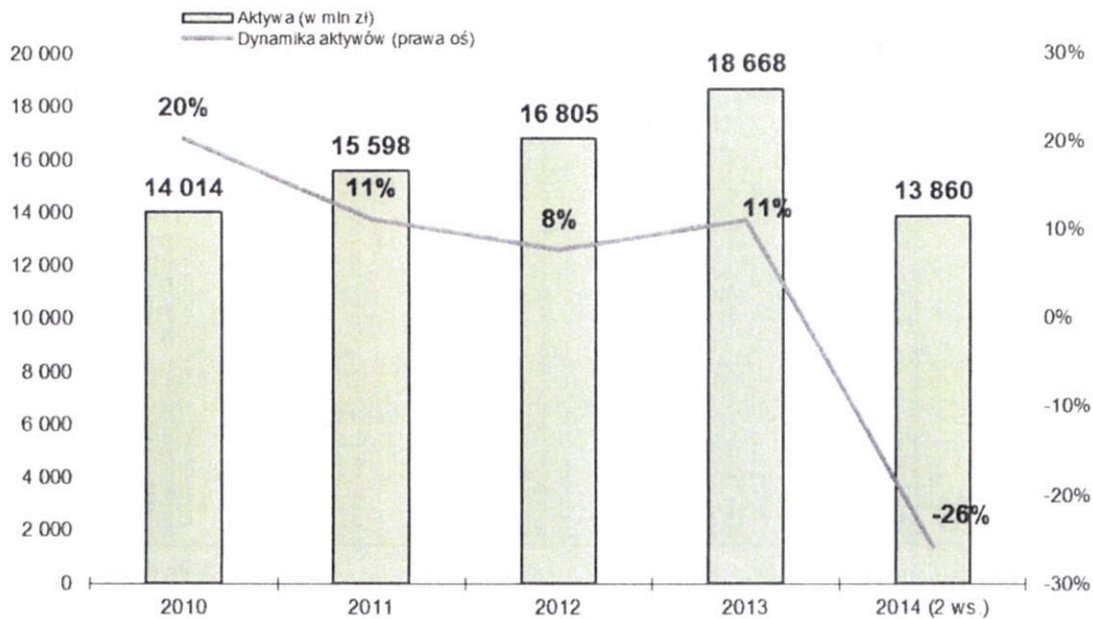
2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	2014 r.
59	59	55*	55	52**

* cztery SKOK połączyły się z inną SKOK,

** w tym prowadzących działalność operacyjną: 50

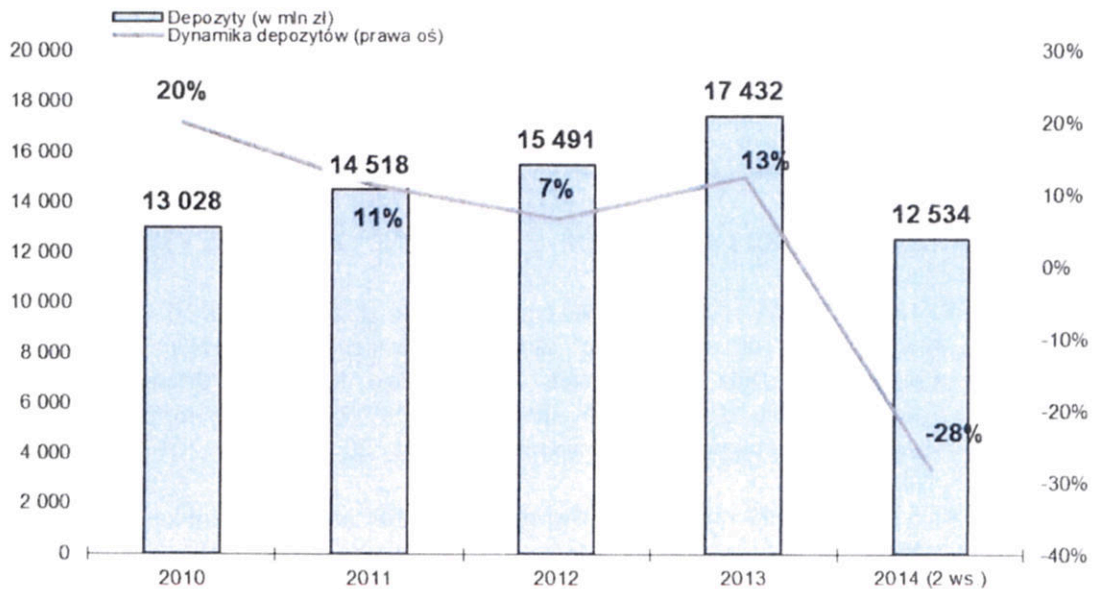
Dane na 31 grudnia 2014 r. (ws2) wg aktualizacji z dnia 16 kwietnia 2015 r.

Aktywa Spółdzielczych Kas Oszczędnościowo-Kredytowych w latach 2010 - 2014 (dane wstępne)

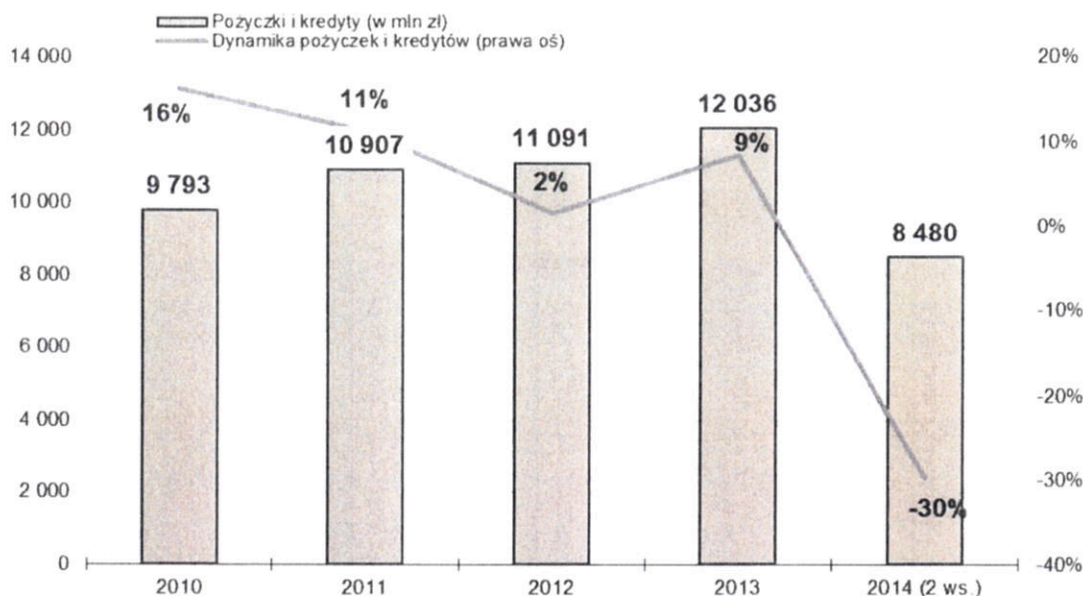
Dane na 31 grudnia 2014 r. (ws2) wg aktualizacji z dnia 16 kwietnia 2015 r.

Depozyty Spółdzielczych Kas Oszczędnościowo-Kredytowych w latach 2010 - 2014 (dane wstępne)

Dane na 31 grudnia 2014 r. (ws2) wg aktualizacji z dnia 16 kwietnia 2015 r.

Pożyczki i kredyty Spółdzielczych Kas Oszczędnościowo-Kredytowych w latach 2010 - 2014 (dane wstępne)

Oprócz usług depozytowych i pożyczkowo-kredytowych, SKOKi prowadzą także dla swoich członków rachunki oszczędnościowo-rozliczeniowe. Rachunki oferowane są zarówno osobom fizycznym, nie prowadzącym działalności gospodarczej jak i prowadzącym działalność gospodarczą oraz podmiotom, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy o skok. W Kasach rozwijane są również usługi powiązane z rachunkami, takie jak: karty Visa (w roku 2014 wydano ponad 32 590 tys. kart). Dodatkowo w 2014 r. Kasa Krajowa rozpoczęła wdrażanie kart płatniczych posiadających funkcję zbliżeniową. SKOKi nadal świadczą usługę bankowości elektronicznej (e-SKOK), z której w roku 2014 korzystało ponad 241 tys. członków SKOK; łączna liczba bankomatów własnych SKOK24 oraz bankomatów eCard i Global Cash, w 2014 r. wynosiła 862.

Wskazane wcześniej zdarzenia, które miały istotny wpływ na kształtowanie się sytuacji w całym sektorze SKOK, w ujęciu chronologicznym przedstawiają się następująco:

- 21 maja 2014 r. decyzja KNF o ustanowieniu Zarządcy Komisarzyckiego w SKOK Wesola,
- 14 sierpnia 2014 r. decyzja KNF o przejęciu SKOK im. św. Jana z Kęt przez Alior Bank SA,
- 18 lipca 2014 r. decyzja KNF o zawieszeniu działalności SKOK Wspólnota oraz o wystąpieniu do właściwego sądu z wnioskiem o ogłoszenie upadłości SKOK Wspólnota. Dnia 26 września 2014 r. Sąd Rejonowy Gdańsk Północ wydał postanowienie o ogłoszeniu upadłości SKOK Wspólnota z możliwością zawarcia układu, zmienione postanowieniem z dnia 20 listopada 2014 r. na upadłość likwidacyjną,
- 5 grudnia 2014 r. decyzja KNF o przejęciu SKOK im. M. Kopernika przez Bank Pekao SA,
- 11 grudnia 2014 r. decyzja KNF o zawieszeniu działalności SKOK w Wołominie, a następnie decyzja z dnia 12 grudnia 2014 r. o wystąpieniu do właściwego sądu o ogłoszenie upadłości SKOK w Wołominie.

3. Działalność Kasy Krajowej

Głównym celem działalności Kasy Krajowej jest zapewnienie stabilności finansowej spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, a w szczególności udzielanie SKOK wsparcia finansowego ze środków funduszu stabilizacyjnego oraz sprawowanie kontroli nad kasami dla zapewnienia bezpieczeństwa zgromadzonych w nich oszczędności oraz zgodności działalności Kas z przepisami prawa.

3.1. Działania stabilizacyjne

Działalność Kasy Krajowej w zakresie udzielania spółdzielczym kasom oszczędnościowo-kredytowym pomocy ze środków funduszu stabilizacyjnego regulowana jest przepisami ustawy o skok, które jednoznacznie wskazują wyłącznie na dwa źródła zasilania funduszu stabilizacyjnego – podstawowe, którym są wkłady SKOK oraz uzupełniające - przynajmniej 90% nadwyżki bilansowej Kasy Krajowej. Ewentualnie inne środki pozostające w dyspozycji Kasy Krajowej, zgodnie ze stanowiskiem KNF przedstawianym Kasie Krajowej, mogą być wykorzystane na działalność stabilizacyjną w rozumieniu art. 42 ustawy o skok, nie mogą jednak służyć bezpośredniemu zasileniu funduszu stabilizacyjnego. Dlatego też, Kasa Krajowa podjęła działania, aby zapewnić dodatkowe środki na stabilizację kas także poza funduszem stabilizacyjnym. Dzięki działaniom podjętym w roku 2013 Kasa Krajowa pozyskała z TUW SKOK pożyczkę w wysokości 90 mln PLN na pomoc stabilizacyjną Kasom z przeznaczeniem: 45 mln PLN na zwiększenie funduszy własnych Kas poprzez objęcie przez Kasę Krajową udziałów nadobowiązkowych, a 45 mln PLN na zapewnienie źródła finansowania dla tzw. dodatkowej odpowiedzialności członków za straty Kasy, zgodnie z art. 26 ust. 3 ustawy o skok. W celu uzupełnienia środków dostępnych na stabilizację Kas, Kasa Krajowa wyemitowała także obligacje o wartości nominalnej 50 mln PLN z przeznaczeniem na obejmowanie przez Kasę Krajową udziałów nadobowiązkowych w Kasach oraz na pomoc w formie zobowiązań podporządkowanych, o których mowa w art. 24 ust. 2 pkt 4 lit. b ustawy o skok, w granicach, o których mowa w art. 24 ust. 2 pkt 5 ustawy o skok. Obligacje zostały objęte przez SKOK Holding, w którym Kasa Krajowa utrzymuje ponadto kwotę 50 mln PLN należnych zysków z lat ubiegłych jako quasi - kapitał do mitygowania ryzyk występujących w jej działalności, a szczególnie ryzyka związanego z tzw. dodatkową odpowiedzialnością wynikającą z angażowania dużych wolumenów w obejmowanie udziałów nadobowiązkowych w SKOKach w ramach prowadzonych działań stabilizacyjnych. Ma to szczególne znaczenie w związku z ograniczeniem kapitałów podstawowych Kasy Krajowej przez przepisy nowej ustawy o skok.

Dwa ostatnie działania podjęte zostały przez Kasę Krajową w celu umożliwienia realizacji celu, o którym mowa w art. 42 ustawy o skok, w związku z ograniczonymi środkami funduszu stabilizacyjnego w stosunku do potrzeb Kas. Poszukiwano przy tym rozwiązania, które nie spowoduje obciążenia poszczególnych SKOK kosztem zwiększonej składki na fundusz stabilizacyjny.

Mając na względzie stanowisko KNF, Kasa Krajowa, przyznając pomoc stabilizacyjną w SKOK i ustalając warunki jej wypłaty, brała pod uwagę przede wszystkim konieczność przedłożenia przez SKOK programu postępowania naprawczego oraz konieczność ujęcia zdarzeń wskazywanych we wniosku o pomoc (najczęściej zwiększenie stosownych odpisów aktualizujących) w księgach SKOK. Od tych elementów uzależniona była przede wszystkim wypłata środków.

Dodatkowo wskazać należy, że w związku z zawieszeniem działalności SKOK Wspólnota, Kasa Krajowa na wniosek Bankowego Funduszu Gwarancyjnego (dalej: BFG), doręczony w formie pisemnej Kasie Krajowej w dniu 21 lipca 2014 r. na podstawie art. 55 ust.1a ustawy o skok przekazała w lipcu i sierpniu 2014 r. na rzecz BFG kwotę 33,4 mln zł.

Ponadto w związku ze złożeniem przez KNF wniosku o ogłoszenie upadłości Kasy Wspólnota aktualizowała się również odpowiedzialność funduszu stabilizacyjnego przewidziana w art. 91

ustawy o skok, na którą to okoliczność Kasa Krajowa była przygotowana. Łączna kwota wypłaconych przez Kasę Krajową środków w trybie tego artykułu wyniosła 25,7 mln zł. W przyszłości odpowiedzialność określona w art. 91 ustawy o skok nie wystąpi, gdyż norma ta obowiązywała wyłącznie przez 24 miesiące od wejścia w życie ustawy o SKOK z 2009 r. i od 28 października 2014 r. już nie obowiązuje.

Z kolei dnia 12 grudnia 2014 r. wpłynął do Kasy Krajowej wniosek BFG o przekazanie wolnych środków funduszu stabilizacyjnego na wypłaty środków gwarantowanych deponentom SKOK w Wołominie, w związku z podjęciem przez KNF decyzji o zawieszeniu z dniem 11 grudnia 2014 r. działalności SKOK w Wołominie. W związku z powyższym Kasa Krajowa w grudniu 2014 dokonała wypłaty wolnych środków z funduszu stabilizacyjnego na rzecz BFG w kwocie 194.439 tys. zł.

Wszelka pomoc stabilizacyjna dla SKOK jest i nadal będzie udzielana po uzyskaniu opinii Komisji Funduszu Stabilizacyjnego (dalej KFS). Mimo, że ustawa o skok wymaga takiej opinii wyłącznie w przypadku pomocy z funduszu stabilizacyjnego, Zarząd Kasy Krajowej zdecydował o uzyskiwaniu takiej opinii także w przypadku pomocy stabilizacyjnej finansowanej z pozostałych źródeł w celu wypracowania bardziej obiektywnego stanowiska Kasy Krajowej w zakresie wysokości i formy udzielanej poszczególnym SKOK pomocy. Działanie to ma również na celu włączanie Kas w opiniowanie przedstawianych przez Kasę Krajową rekomendacji w zakresie pomocy dla SKOK.

Proces udzielania pomocy stabilizacyjnej w roku 2014 r. był procesem czasochłonnym i trudnym z uwagi na konieczność uzyskiwania przez Kasę Krajową wyjaśnień i interpretacji ze strony KNF w zakresie udzielania pomocy stabilizacyjnej w różnych formach, w tym szczególnie preferowanego przez Komisję jako działania stabilizacyjne, obejmowania udziałów w SKOK. Działania Kasy Krajowej w obszarze udzielania Kasom pomocy stabilizacyjnej, dążyły przede wszystkim do zapewnienia posiadania przez SKOK współczynnika o jakim mowa w art. 74c ust.1 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o skok tj. wyrażonego procentowo stosunku funduszy własnych do wartości aktywów na poziomie co najmniej 1%.

Dla realizacji tego celu Kasa Krajowa w roku 2014 przyznała Kasom pomoc ze środków funduszu stabilizacyjnego w formie kredytu udzielanego na zasadach zobowiązania poporządkowanego w łącznej kwocie 158.789.944,00 zł, z czego do dnia 31.12.2014 r. wypłacono kwotę 152.961.178,00 zł oraz w formie objęcia udziałów nadobowiązkowych w SKOK w łącznej kwocie 122.245.285,00 zł, w tym do dnia 31.12.2014 r. objęto i opłacono udziały na łączną kwotę 94.645.481,00 zł.

Ponadto w 2014 r. nastąpiła wypłata ostatniej transzy kredytu stabilizacyjnego przyznanego jednej z Kas w 2012 r., którego całkowita kwota wynosiła 80.275.495,14 zł.

Łączna przyznana pomoc stabilizacyjna ze środków funduszu stabilizacyjnego na dzień 31 grudnia 2014 roku wyniosła 361.330.540,64 zł.

Całkowita wypłacona pomoc stabilizacyjna ze środków funduszu stabilizacyjnego na dzień 31 grudnia 2014 roku wyniosła 327.882.154,14 zł. Pozostała część pomocy zostanie wypłacona niezwłocznie po spełnieniu przez wnioskodawców przedstawionych przez Kasę Krajową warunków.

Ze środków uzyskanych z pożyczki TUW SKOK oraz z emisji obligacji Kasy Krajowej udzielono w roku 2014 pomocy w formie objęcia udziałów nadobowiązkowych w kwocie 55.369.062,00 zł, w tym objęto i opłacono udziały w kwocie 51.619.062,00 zł. W 2014 roku nie udzielono pomocy w formie darowizn i umorzenia kredytów stabilizacyjnych.

W tabelach poniżej przedstawiono syntetyczne zestawienia źródeł finansowania przyznanej i wypłaconej pomocy wraz z informacją o ilości Kas, które otrzymały pomoc z poszczególnych źródeł.

kwoty w mln PLN	Kredyt stabilizacyjny* oraz kredyty stabilizacyjne na zasadzie zobowiązania podporządkowanego		udziały nadobowiązkowe w SKOK	
	przyznane	wypłacone	przyznane	wypłacone
Źródło finansowania				
Fundusz Stabilizacyjny	239,1	233,2	122,2	94,6
Obligacje Kasy Krajowej	-	-	11,1	7,4
Pożyczka TUW SKOK	-	-	44,2	44,2
RAZEM:	239,1	233,2	177,6	146,3
Liczba SKOK	Kredyt stabilizacyjny* oraz kredyty stabilizacyjne na zasadzie zobowiązania podporządkowanego		udziały nadobowiązkowe w SKOK	
	Przyznane	wypłacone	przyznane	Wyplacone
Źródło finansowania				
Fundusz Stabilizacyjny	33	29	24	20
Obligacje Kasy Krajowej	-	-	4	3
Pożyczka TUW SKOK	-	-	10	10
RAZEM	33	29	38	33

* Kredyt stabilizacyjny udzielony przez Kasę Krajową w 2012 r., którego wypłata ostatniej transzy nastąpiła w 2014 r.

3.2. Kontrola i lustracja

Czynności kontrolne i lustracyjne wykonywane są w SKOK przez pracowników Działu Lustracji i Kontroli oraz pracowników Działu Monitoringu, bowiem Kasa Krajowa od dnia wejścia w życie ustawy o skok wykonuje kontrolę działalności kas zarówno w formie kontroli (inspekcji) i lustracji na miejscu, jak i w ramach tzw. kontroli „za biurka”.

Analizyczna kontrola „za biurka” przeprowadzana przez pracowników Działu Monitoringu odbywa się na podstawie dokumentów i informacji przekazywanych przez SKOK w trybie art. 62f ustawy o skok, na podstawie postanowień Statutu Kasy Krajowej, a od Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia, jakie miało miejsce w grudniu 2014 r., także na podstawie uchwały nr 19 tego organu z dnia 19 grudnia 2014 r. podjętej na podstawie przepisu art. 42 § 1 ustawy - Prawo spółdzielcze (t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 1443), przepisów art. 42 i art. 66 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 1450) oraz postanowień § 8 pkt 3 i § 26 ust. 1 Statutu Kasy Krajowej. Bieżąca analiza sytuacji finansowej SKOK prowadzona jest poprzez kontrolę obszarów dotyczących m. in.: ryzyka funduszy własnych i wypłacalności SKOK, ryzyka płynności, jakości aktywów oraz efektywności i rentowności w ramach analizy miesięcznej, kwartalnej czy oceny realizacji programu postępowania naprawczego SKOK. W oparciu o dostarczane w ramach sprawozdawczości dane, badaniu przez Kasę Krajową podlega m.in. osiąganie przez SKOK odpowiednich wskaźników czy działania zmierzające do odbudowy kapitału. Ponadto na gruncie znowelizowanej ustawy o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych, Kasa Krajowa wydaje opinię do programu postępowania naprawczego sporządzonego przez SKOK.

Jednocześnie w związku z zaleceniami Komisji Nadzoru Finansowego Kasa Krajowa pod koniec 2014 r. przeprowadziła ze zrzeszonymi w niej Kasami proces konsultacyjny, dotyczący uzgodnienia Zasad oraz zakresu przekazywania informacji finansowych przez Kasy do Kasy Krajowej. W wyniku tego procesu uzgodniono końcową wersję w/w Zasad, która została przekazana do wszystkich Kas oraz do wiadomości Komisji Nadzoru Finansowego, a następnie na posiedzeniu 19 grudnia 2014 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie podjęło uchwałę o ich przyjęciu.

Wszelkie czynności kontrolne i lustracyjne wykonywane na miejscu prowadzone są wyłącznie przez zespoły inspekcyjne/lustracyjne złożone z pracowników Działu Lustracji i Kontroli.

Podstawowa działalność kontrolna wykonywana jest w oparciu o przepisy ustawy o skok oraz Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 15 lipca 2014 r. w sprawie szczegółowego trybu wykonywania czynności kontrolnych Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej w spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz.U. poz. 952). Na podstawie ustawy z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2014 r. poz. 455) Kasa Krajowa przeprowadza kontrolę w zakresie wykonywania przez Kasy przepisów tej ustawy. Na podstawie art. 44 ust. 7 ustawy o skok, Kasa Krajowa przeprowadza lustrację zrzeszonych SKOK zgodnie z przepisami ustawy z dnia 16 września 1982 r. - Prawo spółdzielcze.

Czynności sprawdzająco-kontrolne i lustracyjne, podejmowane w miejscu prowadzenia działalności SKOK, takie jak: kontrole, lustracje oraz postępowania wyjaśniające, umożliwiły weryfikację prezentowanych przez SKOK wyników finansowych, a także badanie przestrzegania przez SKOK przepisów prawa oraz wewnętrznych regulacji.

W wykonaniu powyższego, w roku 2014 Kasa Krajowa przeprowadziła w SKOK 46 czynności sprawdzająco-kontrolnych oraz lustracyjnych, tj.:

- 14 kontroli dotyczących przestrzegania przepisów ustawy z 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu,
- 13 kontroli planowanych,
- 5 kontroli doraźnych,
- 14 lustracji.

3.3. Prace legislacyjne

W roku 2014 Kasa Krajowa prowadziła monitoring prac legislacyjnych, którego celem było:

1. zidentyfikowanie, z możliwie jak największym wyprzedzeniem, projektów regulacji prawnych, które będą miały wpływ na działalność spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych oraz Kasy Krajowej,
2. umożliwienie realizacji ustawowego zadania Kasy Krajowej, jakim jest wyrażanie opinii o projektach aktów prawnych dotyczących SKOK,
3. uwzględnienie przyszłych zmian legislacyjnych w planach działalności Kasy Krajowej.

Monitoring obejmował: założenia do projektów ustaw, projekty ustaw, a także projekty aktów wykonawczych.

W roku 2014 Kasa Krajowa aktywnie uczestniczyła w szeroko zakrojonych pracach legislacyjnych zarówno na etapie prac rządowych (konferencje uzgodnieniowe), jak i parlamentarnych (posiedzenia komisji sejmowych i senackich).

W roku 2014 zostały uchwalone (wydane) następujące akty prawne mające znaczenie dla działalności spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych i Kasy Krajowej (ujęcie chronologiczne):

1. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 12 lutego 2014 r. uchylające rozporządzenie w sprawie norm dopuszczalnego ryzyka w działalności spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 218),
2. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 14 lutego 2014 r. w sprawie obrotu przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny wierzytelnościami nabywanymi od podmiotów objętych obowiązkowym systemem gwarantowania lub spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, w których powstało niebezpieczeństwo niewypłacalności (Dz. U. z 2014 r., poz. 225),
3. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 21 lutego 2014 r. w sprawie informacji sprawozdawczych spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych oraz Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej (Dz. U. z 2014 r., poz. 248),
4. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 7 kwietnia 2014 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie formatu i trybu przekazywania przez banki i spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe informacji o założonych i zlikwidowanych rachunkach związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej (Dz. U. z 2014 r., poz. 483),
5. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 maja 2014 r. w sprawie wykazu dokumentów dołączanych przez spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową do wniosku o zezwolenie na zawarcie umowy z przedsiębiorcą zagranicznym (Dz. U. z 2014 r., poz. 766),
6. Ustawa z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta (Dz. U. z 2014 r. poz. 827),
7. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 18 czerwca 2014r. w sprawie szczegółowego trybu wykonywania czynności kontrolnych Komisji Nadzoru Finansowego w spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych i w Krajowej Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo-Kredytowej (Dz. U. z 2014 r., poz. 879),
8. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 25 czerwca 2014r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 880),
9. Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy o rachunkowości (Dz. U. 2014 poz. 1100),
10. Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2014 r. poz. 1133),
11. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 15 lipca 2014 r. w sprawie szczegółowego trybu wykonywania czynności kontrolnych Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej w spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 952),
12. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 22 sierpnia 2014 r. w sprawie wpłat na finansowanie kosztów nadzoru nad spółdzielczymi kasami oszczędnościowo-kredytowymi oraz Krajową Spółdzielczą Kasą Oszczędnościowo-Kredytową (Dz. U. z 2014 r. poz. 1212),
13. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 sierpnia 2014 r. w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2015 (Dz. U. z 2014 r., poz. 1330),
14. Ustawa z dnia 29 sierpnia 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze, ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1306),
15. Ustawa z dnia 29 sierpnia 2014 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2014 r. poz. 1328),
16. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 15 października 2014 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobu przekazywania informacji Narodowemu Bankowi Polskiemu przez agentów rozliczeniowych, wydawców instrumentów płatniczych oraz wydawców pieniądza elektronicznego (Dz. U. z 2014 r., poz. 1427),
17. Ustawa z dnia 21 października 2014 r. zmieniająca ustawę o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2014 r. poz. 1478),

18. Ustawa z dnia 7 listopada 2014 r. o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej (Dz. U. z 2014 r. poz. 1662),
19. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 listopada 2014 r. w sprawie szczegółowego sposobu prowadzenia rejestrów wchodzących w skład Krajowego Rejestru Sądowego oraz szczegółowej treści wpisów w tych rejestrach (Dz. U. z 2014 r., poz. 1667),
20. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 25 listopada 2014 r. w sprawie wzorów formularzy zgłoszeń identyfikacyjnych i zgłoszeń aktualizacyjnych oraz zgłoszeń w zakresie danych uzupełniających (Dz. U. z 2014 r., poz. 1665),
21. Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. o zmianie ustawy o usługach płatniczych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1916),
22. Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2014 r. poz. 1924),
23. Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej (Dz. U. z 2014 r. poz. 1877),
24. Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o zmianie ustawy o obrocie instrumentami finansowymi oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r. poz. 73),
25. Rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 10 grudnia 2014 r. w sprawie wzorów zgłoszeń powołania i odwołania administratora bezpieczeństwa informacji (Dz. U. z 2014 r., poz. 1934),
26. Ustawa z dnia 19 grudnia 2014 r. o zmianie ustawy o dowodach osobistych, ustawy o ewidencji ludności oraz ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 1888),
27. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 24 grudnia 2014 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie określenia wzorów wniosków o udostępnienie danych z Rejestru Dowodów Osobistych oraz dokumentacji związanej z dowodami osobistymi (Dz. U. z 2014 r., poz. 1945),
28. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 24 grudnia 2014 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie określenia wzorów wniosków o udostępnienie danych z rejestru mieszkańców, rejestru zamieszkania cudzoziemców i rejestru PESEL oraz trybu uzyskiwania zgody na udostępnienie danych po wykazaniu interesu faktycznego (Dz. U. z 2014 r., poz. 1949).

W roku 2014 Kasa Krajowa uczestniczyła w pracach dotyczących następujących aktów prawnych, które to prace nie zostały sfinalizowane do końca roku:

1. Ustawa z dnia 15 stycznia 2015 r. o obligacjach (Dz. U. z 2015 r. poz. 238),
2. Rządowy projekt ustawy o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym,
3. Rządowy projekt założeń projektu ustawy o wspieraniu polubownych metod rozwiązywania sporów (na podstawie przyjętych założeń w lutym 2015 r. opracowano projekt ustawy),
4. Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy - Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw (implementacja dyrektywy CRD IV),
5. Rządowy projekt ustawy – Prawo restrukturyzacyjne (druk sejmowy numer 2824),
6. Rządowy projekt ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, uporządkowanej likwidacji banków oraz o zmianie niektórych innych ustaw (implementacja dyrektywy BRR) – projekt ustawy został w lutym 2015 r. przekształcony w projekt ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji,
7. Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym, ustawy - Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw,
8. Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o Narodowym Banku Polskim oraz ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym,
9. Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o rachunkowości oraz niektórych innych ustaw (zniesienie obowiązku publikacji sprawozdań finansowych przez spółdzielnie w Monitorze Spółdzielczym),

10. Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks cywilny, ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy numer 2678),
11. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/92/UE z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie porównywalności opłat związanych z rachunkami płatniczymi, przenoszenia rachunku płatniczego oraz dostępu do podstawowego rachunku płatniczego na poziomie krajowym,
12. Projekt rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej zmieniającego rozporządzenie w sprawie należności pieniężnych żołnierzy zawodowych pełniących służbę poza granicami państwa,
13. Europejska inicjatywa obywatelska dotycząca przyjęcia rozporządzenia Rady Unii Europejskiej w sprawie modelu europejskiego przedsiębiorstwa spółdzielczego.

3.4. Działalność szkoleniowa i wydawnicza

Działalność wydawnicza w roku 2014 prowadzona była we współpracy ze Spółdzielczym Instytutem Naukowym. Podobnie jak w latach poprzednich publikowano jako materiał samokształceniowy skierowany do władz oraz personelu kierowniczego SKOK następujące czasopisma:

- „*Pieniądze i Więź*”, pod red. J. Ossowskiego. Kwartalnik naukowy poświęcony problematyce ekonomicznej, prawnej i społecznej. W 2014 r. ukazały się trzy numery czasopisma (tj. od nru 1 (62) do nru 3 (64), zawierające ok. 50 artykułów. Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego przyznał czasopismu 5 punktów i wpisał tytuł na listę krajowych czasopism wyróżnionych,
- „*Prawo i Więź*”, pod red. prof. L. Morawskiego. Kwartalnik naukowy poświęcony prawu i badaniom społecznym. W roku 2014 ukazały się trzy numery czasopisma (tj. od nru 1 (7) do nru 3(9), zawierające ponad 20 artykułów.
- „*Rocznik Orzecznictwa i Piśmiennictwa z zakresu Prawa Spółdzielczego*”, pod red. prof. K. Pietrzykowskiego. Ukazał się tom t. IV (obejmujący lata 2012-2013);

Dodatkowo, Spółdzielczy Instytut Naukowy w ramach współpracy w zakresie działalności wydawniczej na rzecz SKOK, redaguje również następujące witryny internetowe: sin.edu.pl, p-i-w.edu.pl, prawoiwiesz.edu.pl – adresowane do czytelników oraz pracowników naukowych, a także osób zainteresowanych nabyciem wydawanych publikacji (także w formie elektronicznej).

W 2014 r. Spółdzielczy Instytut Naukowy zorganizował kolejną, XIV edycję „Ogólnopolskiego konkursu na najlepszą rozprawę habilitacyjną, doktorską oraz pracę magisterską poświęconą tematyce spółdzielczej”. Jury Konkursu przyznało dwie nagrody za prace:

- 1) „*Nadzór nad spółdzielczymi kasami oszczędnościowo-kredytowymi*” – Dominik Garbał ,
 - 2) „*Motywowanie jako niezbędny element zarządzaniu SKOK Ziemi Rybnickiej*” - Monika Surma.
- Kontynuowano wypłaty stypendiów naukowych przeznaczonych na sfinansowanie studiów podyplomowych i doktoranckich. Po raz kolejny przyznano także najwyższe wyróżnienia polskiego ruchu SKOK, tj. Nagrodę Feniksa.

Szkolenia w 2014 r. były organizowane przez Akademię Fundacji Edukacji Spółdzielczej (AFES). W ramach statutowej działalności oświatowo-wychowawczej i edukacyjnej, AFES zorganizowała 26 szkoleń/seminariów, w których udział wzięło 474 uczestników. Połowę szkoleń przeprowadzono nieodpłatnie (w tym jedno częściowo), wydatkując środki Fundacji na cele oświatowe, z czego trzy szkolenia Fundacja przeprowadziła we współpracy z innymi podmiotami i nie poniosła kosztów z powodu ich organizacji.

Szkolenia można podzielić na kilka kategorii:

- nieodpłatne seminaria dla Zarządów SKOK informujące o bieżącej sytuacji spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych związanej z funkcjonowaniem nowego nadzoru oraz obowiązków spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, (2)
- szkolenia dla DM i DLK z badania jakości aktywów ryzyka kredytowego, (4)
- szkolenia z ryzyka kredytowego (4 szkolenia, w tym 2 nieodpłatnie),

- szkolenia dot. zagadnień księgowych (3),
- nieodpłatne szkolenia związane z tematyką prawną (2),
- szkolenia nieodpłatne organizowane z instytucjami współpracującymi (BIK) (3),
- szkolenia nt. przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu (2),
- szkolenia nt. windykacji i restrukturyzacji i projekcji finansowej (2),
- nieodpłatne spotkania grupy ekspertów FES (2),
- szkolenia ISO dla przedstawicieli systemów zarządzania jakością.

Akademia prowadzi stronę internetową www.fes.edu.pl, która jest sukcesywnie aktualizowana.

3.5. Standardy.

W roku 2014 zmiany dotyczące standardów świadczenia usług i prowadzenia dokumentacji przez SKOK oraz systemów informatycznych dla SKOK związane były przede wszystkim z opracowywaniem standardów informatycznych, w celu dostarczenia Kasom i wytwórcom oprogramowania wytycznych dla dostosowania oprogramowania do wymogów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 czerwca 2014 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych (Dz.U. z 2014 poz. 880), które weszło w życie dnia 1 stycznia 2015 r.

Mając na względzie powyższe, Kasa Krajowa w 2014 r. opracowała następujące standardy systemów informatycznych:

1. standard w zakresie usuwania rejestru transakcji o których mowa w art. 8 ust. 1, 3 i 3a ustawy z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu oraz informacji o przeprowadzonych transakcjach,
2. standard wyliczania przeterminowania kredytu w systemie informatycznym SKOK,
3. standard obsługi udziałów w systemie informatycznym SKOK,
4. standard obsługi wkładów w systemie informatycznym SKOK,
5. standard zaliczania niektórych rodzajów przychodów Kas do przychodów wątpliwych w systemie informatycznym SKOK,
6. standard ewidencji pozabilansowej w systemie informatycznym SKOK,
7. standard prezentacji linii pożyczkowych w podziale na terminy zapadalności w raportach generowanych w systemie informatycznym SKOK,
8. standard w zakresie weryfikowania bazy członkowskiej SKOK z listą sankcyjną Unii Europejskiej,
9. standard określający zasady dokonywania wyceny należności z tytułu pożyczek i kredytów oraz zobowiązań z tytułu depozytów członkowskich według efektywnej stopy procentowej i ujmowanie jej skutków w księgach rachunkowych oraz sprawozdawczości SKOK,
10. standard określający zasady kwalifikacji w systemie informatycznym SKOK należności z tytułu pożyczek i kredytów do grup ryzyka wymienionych w Rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości SKOK,
11. standard określający zasady przekwalifikowywania pomiędzy grupami ryzyka wymienionymi w Rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości SKOK, należności z tytułu pożyczek i kredytów, które zostały objęte różnymi formami restrukturyzacji stosowanymi w kasach,
12. standard określający zasady dokonywania w systemie informatycznym SKOK odpisów aktualizujących należności według grup ryzyka wymienionych w Rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości SKOK wraz z raportem o utworzonych odpisach aktualizujących,
13. standard określający zasady tworzenia zestawienia obrotów i sald w systemie informatycznym SKOK wg. Rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości SKOK,

14. standard określający zmiany w systemowym planie kont w związku z koniecznością dostosowania go do bieżących potrzeb sprawozdawczych SKOK,
15. standard określający nowe formularze elementów sprawozdawczości finansowej (bilans i RZiS) wraz z nowymi definicjami poszczególnych pozycji sprawozdawczych,
16. standard świadczenia usług i prowadzenia dokumentacji przez Kasy określający zasady sporządzania bilansu przekształcenia w związku ze zmianą zasad prezentacji danych finansowych.

W związku z wejściem w życie z dniem 17 stycznia 2014 r. ustawy z dnia 23 października 2013 r. o zmianie ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2013 r. poz. 1567), zmieniającej m.in. ustawę z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim, Kasa Krajowa dokonała również stosownych zmian w standardach świadczenia usług dotyczących udzielania pożyczek i kredytów.

W 2014 r. Kasa Krajowa rozpoczęła także prace nad wprowadzeniem nowego produktu - kart płatniczych VISA posiadających funkcję zbliżeniową, które ostatecznie zostaną wprowadzone 1 maja 2015 r. W związku z powyższym w grudniu 2014 r. Kasa Krajowa przyjęła nowe standardy świadczenia usług w zakresie wydawania kart płatniczych członkom SKOK.

3.6. Działalność operacyjna i rozliczeniowa

Kasa Krajowa pełni funkcję centrali finansowej spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych oraz podmiotu gwarantującego płynność i stabilizowanie systemu SKOK. Na koniec roku 2014, SKOK zgromadziły w Kasie Krajowej ponad 1,86 mld zł w postaci lokat obowiązkowych i dobrowolnych. Jest to kwota o 40% mniejsza w porównaniu ze stanem na koniec poprzedniego roku. W roku 2014 spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe zaciągnęły kredyty z oferty Kasy Krajowej na łączną kwotę 9,7 mln zł.

Działalność inwestycyjna Kasy Krajowej w 2014 roku stanowiła kontynuację polityki inwestycyjnej lat ubiegłych. Nadwyżki środków zgromadzonych przez Kasę Krajową były inwestowane na rynku finansowym w lokaty bankowe, obligacje, jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych rynku pieniężnego oraz komercyjne weksle inwestycyjno-terminowe.

Środki deponowane w Kasie Krajowej z tytułu rezerwy płynnej oraz środki funduszu stabilizacyjnego pozostające w dyspozycji Kasy Krajowej były inwestowane w sposób zgodny z zapisami ustawy o skok. Ponadto, wzorem lat ubiegłych kontynuowano bezpieczną politykę inwestycyjną. Mając na uwadze sytuację systemu SKOK, Kasa Krajowa utrzymywała w całym 2014 roku wysoką pozycję płynności.

Prowadzone w 2014 r. działania inwestycyjne były zgodne z obowiązującymi regulacjami zewnętrznymi i wewnętrznymi celem zapewnienia bezpieczeństwa całego portfela. Bardzo istotnym elementem polityki inwestycyjnej była dywersyfikacja portfela i przestrzeganie limitów inwestycyjnych dla poszczególnych kategorii inwestycji. Jedynymi nielimitowanymi instrumentami pozostawały i pozostają nadal inwestycje w papiery wartościowe emitowane lub gwarantowane przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski. W całym okresie 2014 roku nie zanotowano ani jednego przypadku przekroczenia limitów inwestycyjnych.

Tabela. Wielkości wybranych wskaźników ekonomiczno-finansowych według stanów na koniec 2014 oraz 2013 roku

L.p.	Nazwa wskaźnika	31.12.2013	31.12.2014	zmiana
1	Wskaźnik poziomu kapitału ogółem (ogólny wskaźnik wypłacalności)	0,04%	0,06%	0,02%
2	ROA brutto	0,15%	1,42%	1,27%
3	Wskaźnik aktywów płynnych	81,06%	75,13%	-5,93%
4	Wskaźnik dochodowości C/I	96,08%	70,56%	-25,52%
5	Wskaźnik rentowności sprzedaży	3,92%	29,44%	25,52%
6	Wskaźnik inwestowania	68,77%	55,53%	-13,24%
7	Wskaźnik depozytów	83,72%	62,74%	-20,98%
9	wskaźnik aktywów przychodowych na etat (w tys. PLN)	30 078,58	16 655,16	-13 423,41
10	wskaźnik zysku brutto na etat (w tys. PLN)	66,10	469,33	403,23
11	wskaźnik zysku netto na etat (w tys. PLN)	41,11	364,53	323,42

Dla Kasy Krajowej ustawodawca – odmiennie niż dla Kas – nie określił standardów dotyczących zarówno adekwatności kapitałowej jak też współczynnika wypłacalności. Należy natomiast zwrócić uwagę na to, że co najmniej 90% nadwyżki bilansowej Kasy Krajowej zasila fundusz stabilizacyjny, który służy do realizacji celów określonych w art. 42 ustawy o skok i nie jest (nawet w części pochodzącej z zysku Kasy Krajowej) jej kapitałem podstawowym. Stąd możliwości budowania kapitału Kasy Krajowej są praktycznie ograniczone do maksymalnie 10% nadwyżki bilansowej przekazywanej na fundusz zasobowy. Wskaźnik poziomu kapitału wynoszący na koniec 2014 roku 0,06% utrzymuje się w Kasie Krajowej na poziomie wyznaczonym wartością udziałów oraz funduszu zasobowego. Wskaźnik rentowności aktywów Kasy Krajowej wyniósł w 2014 r. 1,42%. Kasa Krajowa jest podmiotem finansowym, którego większość przychodów i kosztów stanowią przychody i koszty odsetkowe. Oznacza to, że głównym czynnikiem determinującym uzyskiwane wyniki są poziomy stóp procentowych, które w 2014 roku oscylowały na poziomie 2,0-2,5 %. Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności oraz wielkość wskaźnika inwestowania uzyskany poziom wskaźnika ROA brutto należy uznać za satysfakcjonujący. Rekordowo niskie poziomy stóp procentowych w 2014 roku były również czynnikiem wywierającym presję na dalsze obniżanie marż odsetkowych uzyskiwanych przez Kasę Krajową. Pomimo powyższych okoliczności, Kasa Krajowa uzyskała znaczącą poprawę wielkości wskaźników dochodowości oraz rentowności sprzedaży. Wzrost wskaźnika rentowności sprzedaży w 2014 roku w porównaniu do 2013 roku jest wynikiem sytuacji na rynku obligacji skarbowych oraz wpływu zdarzenia jednorazowego polegającego na dokonaniu przez Kasę Krajową zmiany w polityce rachunkowości polegającej na odniesieniu skutków wyceny obligacji skarbowych na fundusz z aktualizacji wyceny. Miało to przełożenie na wynik z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych netto uzyskany przede wszystkim na obligacjach skarbowych. Jednocześnie w 2014 roku, zaobserwowano spadek udziału depozytów SKOK w sumie bilansowej Kasy Krajowej z wielkości 83,7% w 2013 roku do poziomu 62,7% na koniec 2014 roku. Jest to między innymi wynikiem pozyskania zewnętrznych źródeł finansowania w postaci pożyczki z TUV SKOK oraz wyemitowania przez Kasę Krajową obligacji. Jednocześnie należy zauważyć, że pomimo spadku wielkości aktywów przychodowych przypadających na zatrudnionego, dzięki wzrostowi rentowności znacząco wzrosły wskaźniki zysku przypadającego na każdego zatrudnionego w Kasie Krajowej.

W kasach w dalszym ciągu kontynuowana jest działalność w zakresie rozliczeń finansowych członków SKOK. Łącznie w 2014 r. zrealizowano 7 753 921 zleceń od członków SKOK. Porównując liczbę wysłanych przez SKOK zleceń w 2014 r. z rokiem 2013 r., zaobserwowano spadek o ok. 7%. Średnia liczba przelewów wychodzących w 2014 r. to 646 160 przelewów miesięcznie.

Ponadto w 2014 r. zaobserwowany został także nieznaczny spadek liczby przelewów przychodzących do członków SKOK w porównaniu z rokiem ubiegłym o ok. 0,3%. Średnia liczba przelewów przychodzących na rzecz członków SKOK w 2014 r. to 601 109 przelewów miesięcznie.

Stosunek przelewów przychodzących do przelewów wychodzących w 2014 r. wyniósł 93% – wzrost udziału o 6% w porównaniu z poprzednim rokiem.

3.7. Promocja i reklama

Jednym z działań podejmowanych przez Kasę Krajową w celu stabilizowania pozycji płynnościowej SKOK są działania wizerunkowe podejmowane przez Kasę Krajową ze środków wpłacanych przez SKOK na fundusz reklamowo-promocyjny oraz inne działania (jak np. udział w konferencjach) mające na celu utrzymanie zaufania członków SKOK.

Wszystkie działania podejmowane przez Kasę Krajową w roku 2014 w zakresie promocji, reklamy i public relations były koordynowane i nadzorowane przez wyspecjalizowaną spółkę. Pozwoliło to na optymalne wykorzystanie w 2014 r. środków pochodzących ze składki na fundusz reklamowo-promocyjny, na który spółdzielcze Kasy za rok 2014 wpłaciły kwotę 8.752.543,00 zł, a który został powiększony o środki pozostałe z lat poprzednich w wysokości 420.673,87 zł, na mocy uchwały nr 13 Zarządu Kasy Krajowej z dnia 25 listopada 2014 r. Kontynuacja współpracy Kasy Krajowej w wykonywaniu zadań z zakresu promocji i reklamy na rzecz SKOK z wypróbowanym partnerem biznesowym, zapewniała wykorzystanie sposobów i metod działania wypracowanych w latach ubiegłych i korzystnych dla wizerunku SKOK oraz dostęp do korzyści płynących z wypracowanych przez lata relacji biznesowych na rynku mediów.

Należy zaznaczyć, iż rok 2014 był rokiem szeregu przemian w sektorze SKOK, które odbijały się – nierzadko niekorzystnie – w informacjach medialnych. Dlatego też działania reklamowe wspierały również realizacje z obszaru public relations, który nabrał szczególnego znaczenia w związku z potrzebą zbudowania swoistej przeciwwagi dla znacznej ilości materiałów odnoszących się negatywnie do sektora SKOK.

Kluczowa dla kształtowania rozpoznawalności SKOK, jak też dla właściwej promocji idei ich działania oraz budowy pozycji rynkowej, jest aktywność medialna. W 2014 roku, zgodnie z założeniami kształtowania wizerunku SKOK, możliwościami finansowymi i dotychczasowym doświadczeniem, aktywność ta znalazła swoje odzwierciedlenie między innymi w ogólnopolskich kampaniach promocyjnych i reklamach emitowanych na łamach największych mediów w Polsce.

Kreacja reklamowa „Jak dobrze, że jest SKOK” miała na celu odzwierciedlenie pozytywnego wizerunku, jakim cieszą się SKOK wśród swoich członków. Wskazywała jednocześnie na korzyści płynące z usług finansowych wysokiej jakości, jak również podkreślała fakt, iż SKOK są alternatywą dla banków – instytucji komercyjnych. To ostatnie było szczególnie istotne, gdyż pozwalało przypomnieć o zróżnicowanym charakterze działających na rynku finansowym podmiotów i wskazać konsumentom możliwość wyboru między instytucją komercyjną a SKOK. W reklamie wykorzystano wizerunek aktora Artura Żmijewskiego, przedstawiono logotyp SKOK oraz adres strony www.skok.pl. Na potrzeby emisji ww. reklamy, zakupiono powierzchnię i wyemitowano przekaz m.in. w następujących mediach ogólnopolskich: Super Express, Fakt, Rzeczpospolita, Tygodnik Katolicki Niedziela, Nasz Dziennik. Wspierały je emisje na łamach tygodnika opiniotwórczego oraz mediów o

charakterze historycznym – przypominających w swoim przekazie o polskim dziedzictwie, a także mediów lokalnych.

W mediach emitowany był także przekaz reklamowy „Rodzime instytucje finansowe budują lepszą Polskę”, którego celem było uświadomienie konsumentom – tak obecnym członkom SKOK, jak i tym potencjalnym – że oszczędzając właśnie w SKOK, przykładają się oni do własnego sukcesu, co wyróżnia SKOK na tle sektora bankowego, zdominowanego w dużej mierze przez spółki – córki firm zagranicznych, dla których priorytetem jest maksymalizacja zysków zagranicznych właścicieli. W związku z powyższym, zakupiono powierzchnię w mediach dopasowanych do profilu odbiorcy tego typu materiału, a jednocześnie mediach o szerokim zasięgu – w ogólnopolskich wysokonakładowych tabloidach Fakt i Super Express, a także mediach o charakterze finansowym i opiniotwórczym.

W 2014 r. zostały także przeprowadzone badania przez niezależny, renomowany instytut Millward Brown, które wskazały, że SKOKom ufa 92 procent ich członków, zaś 91 procent uważa je za instytucje uczciwe. Na podstawie raportu Millward Brown powstał przekaz reklamowy promujący SKOK: „Informujemy, że 92 % naszych członków uważa SKOK-i za instytucje godne zaufania”, którego celem było zaakcentowanie nieustającego zaufania, jakim SKOKi cieszą się wśród swoich członków. Przekaz promocyjny wyemitowany został m.in. na łamach następujących mediów: Fakt, Super Express, Gazeta Gdańska, Głos Katolicki, Dziennik Wschodni, a także na łamach tygodnika opinii oraz prasy o charakterze historycznym i finansowym.

Opisane powyżej zaangażowanie promocyjne, w grudniu 2014 roku, zostało uzupełnione o emisję reklamy „Ujawnimy prawdę o SKOK”. Motto przekazu „Nie pozwól innym myśleć za Ciebie” odnosiło się do uruchomionego serwisu internetowego „Prawda o SKOK”, który powstał po to, by internauci sami mogli zweryfikować często nieścisłe informacje na temat SKOK, które pojawiały się w mediach. Serwis internetowy, do którego odwołuje się przekaz, stanowi nowe, wiarygodne źródło informacji o sektorze SKOK. Uruchomienie strony internetowej podyktowane było między innymi pojawianiem się w przestrzeni publicznej wielu nieścisłych informacji na temat SKOK.

Powyższe działania promocyjno-wizerunkowe zostały wsparte kreacjami dostosowanymi zarówno do bieżących potrzeb, jak i do charakteru kształtowania wizerunku SKOK. Wśród nich znalazły się m.in. emitowane w mediach życzenia z okazji świąt Wielkanocy i Bożego Narodzenia oraz specjalne kreacje z okazji Międzynarodowego Dnia Unii Kredytowych – ogólnoświatowego „święta” finansowych instytucji o charakterze spółdzielczym, których przedstawicielami w Polsce są spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe.

Kampanię prasową wspierały działania prowadzone w Internecie – medium będącym swoistym symbolem nowoczesności, które pozwala rozszerzać grono potencjalnych członków SKOK, a także zapewnia możliwość kształtowania wizerunku SKOK jako instytucji opartych na tradycji, ale będących przy tym otwartymi na nowoczesne rozwiązania. Realizacje w Internecie oparte były w szczególności o działania o charakterze promocyjno-informacyjnym emitowane w postaci artykułów, które przypominały o bieżących dokonaniach SKOK, ich misji i historii, a także odwoływały się do bieżących wydarzeń będąc tym samym elementem informującym członków SKOK o aktualnej działalności SKOK, podkreślając więc spółdzielczą, jaką SKOKi łączą zrzeczonych w nich konsumentów.

Materiały informacyjne publikowane były m.in. na łamach portali o charakterze finansowym – www.bankier.pl (jeden z najpopularniejszych polskich portali finansowych, który porusza szereg najistotniejszych zagadnień ekonomicznych, m.in.: gospodarka, inwestowanie, finanse osobiste, prowadzenie firmy, kursy walut, notowania akcji, fundusze); www.money.pl (serwis finansowy, który funkcjonuje jako „największe biznesowe medium internetowe”); a także na portalach o charakterze zbieżnym z misją SKOK, w tym www.opoka.org (największy serwis katolickim w Polsce, który jako jedyna strona WWW o tematyce religijnej znalazł się wśród stu najpopularniejszych witryn w kraju);

www.kresy.pl (największe w Polsce medium poświęcone dawnym Kresom Rzeczypospolitej); www.radiownet.pl (poruszane na antenie rozgłośni kwestie społeczne stanowią przekaz zbieżny z misją SKOK-ów, jednocześnie innowacyjny, internetowy charakter Radia Wnet w sposób atrakcyjny pozwala dotrzeć do ludzi młodych wykorzystujących nowe media) oraz na portalach poświęconych tematyce gospodarczej i portalach opiniotwórczych o szerokim zasięgu. Promocję internetową wspierały działania mające na celu zwiększenie potencjału strony w wyszukiwarkach internetowych takich jak Google.pl, a docelowo zwiększenie ruchu z nich pochodzącego, jak również kampania Google AdWords.

Sz szczególnie aktywna promocja w mediach elektronicznych związana była z kampanią promocyjną „Prawda o SKOK” i zamieszczeniem w internecie strony www.prawdaoskok.pl, która była odpowiedzią na bieżące doniesienia medialne rzutujące niekorzystnie na wizerunek SKOK. Istotą kampanii była szeroko zakrojona komunikacja z konsumentami (w szczególności członkami SKOK). Dzięki kampanii do konsumentów mogła dotrzeć informacja o możliwych nieścisłościach w raportach publikowanych na temat sektora SKOK oraz zaangażowaniu SKOKów w inicjatywy patriotyczne, polską kulturę. Odwiedzając stronę www.prawdaoskok.pl, konsumenci mogli także dowiedzieć się o roli, jaką SKOKi pełnią na polskim rynku finansowym będąc alternatywą dla instytucji komercyjnych.

Prowadzone działania obejmowały:

- artykuł sponsorowany na serwisie finanse.wp.pl wraz z banerem na stronie głównej serwisu,
- artykuł sponsorowany na money.pl,
- artykuł sponsorowany na bankier.pl,
- artykuł sponsorowany na onet.pl wraz z kampanią banerową,
- artykuł sponsorowany w serwisie fakt.pl wraz z kampanią banerową,
- artykuł sponsorowany w serwisie interia.pl,
- artykuł sponsorowany w serwisie opoka.pl,
- artykuł sponsorowany w serwisie kresy.pl,
- artykuł sponsorowany w serwisie wgospodarce.pl,
- artykuł sponsorowany w serwisie wpolityce.pl,
- kampanię banerową w sieci Google wraz z remarketingiem,
- kampanię content marketingową,
- kampanię banerową na serwisie Facebook wraz z remarketingiem.

W 2014 roku, w trosce o wspomnianą wcześniej komunikację z członkami SKOK i właściwe poinformowanie połączonych więzi spółdzielców o bieżącej aktywności SKOK, obok promocji reklamowej, wizerunek SKOK wspierało szereg towarzyszących jej realizacji promocyjnych. W szczególności były to publikacje wizerunkowe emitowane na łamach największych dzienników ogólnopolskich – Faktu i Super Expressu. Dzięki wykorzystaniu prasy cieszącej się największą popularnością, zbudowany został przekaz zapewniający dotarcie do setek tysięcy czytelników. Co szczególnie istotne, był to przekaz podkreślający przewagę SKOK, ich dynamiczny rozwój, istotną rolę społeczną, a w razie potrzeby także rzetelnie opisujący ich sytuację legislacyjną. Na łamach Faktu i Super Expressu wypowiedali się zarówno specjaliści sektora SKOK jak również cenieni eksperci, którzy nie są związani ze SKOK-ami. Głos zabierali także przedstawiciele poszczególnych SKOK-ów, zaś w tekstach opisywane były realizacje SKOK, które trafiały do lokalnych społeczności.

Kształtując wizerunek SKOK, wyemitowane zostały także materiały prasowe towarzyszące XXII Krajowej Konferencji SKOK. W 2014 roku hasło przewodnie konferencji brzmiało: „Budujemy lepszą Polskę”. Doroczna konferencja spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych stanowi okazję do podsumowania ich dotychczasowej działalności na rynku usług finansowych i przygotowania planów i założeń dalszego ich rozwoju.

Dodatkowo na potrzeby towarzyszącej konferencji promocji SKOK, wykorzystany został przekaz promocyjny „92% naszych członków uważa SKOK-i za instytucje godne zaufania” (opisany we wcześniejszej części niniejszego dokumentu). Materiały promocyjno-wizerunkowe SKOK emitowane były w okresie towarzyszącym konferencji w następujących mediach: Fakt, Super Express, Rzeczpospolita, Dziennik Bałtycki, Tygodnik Katolicki Niedziela oraz na łamach ogólnopolskiego tygodnika opinii.

Podejmowane na rzecz SKOK działania, odbijały się szerokim echem w mediach i nawiązywały do wydarzeń bieżących, którymi w sposób szczególny interesowała się opinia społeczna. Tak było w przypadku objęcia przez SKOK-i patronatu nad wyjątkowym wydaniem Pisma Świętego, które opatrzone było komentarzami Jana Pawła II. Tak było też w przypadku wsparcia emitowanego na antenie Telewizji Polskiej serialu „Metr od świętości”, w którym osobisty fotograf i bliski przyjaciel Papieża Polaka opowiadał widzom historię życia i pontyfikatu Papieża. Obie realizacje zbiegły się w czasie z kanonizacją Jana Pawła II, którą z zapartym tchem śledziły miliony ludzi w Polsce i poza jej granicami.

SKOK-i zostały mecenasem wydania dodatku do dziennika Super Express przypominającego o rocznicy katastrofy smoleńskiej. Wraz z Super Expressem, SKOK przypominały Polakom także o 70. rocznicy Powstania Warszawskiego, przyczyniając się tym samym do wzrostu wiedzy historycznej i promocji wartości patriotycznych wśród szerokiego grona odbiorców mediów, a także kształtując wizerunek SKOK jako instytucji odpowiedzialnych za budowę demokratycznego i świadomego społeczeństwa.

SKOK-i patronowały także szeregowi działań społecznych – emisji płyt, dodatków prasowych, materiałów filmowych – które realizowane były we współpracy z tygodnikami, a także miesięcznikami o charakterze historycznym.

Warto nadmienić, iż w roku 2014 kapituła nagród i wyróżnień „Pro Ecclesia et Populo” Archidiecezji Gdańskiej nagrodziła spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe i złożyła serdeczne podziękowania za pełnienie zaszczytnej roli Mecenasu Kultury „Dla Kościoła i Narodu”. Szczególnie został doceniony fakt ufundowania w latach ubiegłych m.in. bursztynowej sukni na obraz Matki Bożej Jasnogórskiej oraz tabernakulum na Jasnej Górze, Figury Matki Bożej na placu na Jasnej Górze, nowego tabernakulum dla Bazyliki Archikatedralnej w Gdańsku - Oliwie, Kaplicy Polskiej w Bazylice Archikatedralnej w Gdańsku Oliwie, a także objęcie mecenatem takich wydarzeń kulturalnych jak Sinfonia Jubilate czy filmu „Popiełuszko. Wolność jest w nas” – inicjatywy wizerunkowe, które realizowane były na rzecz SKOK w latach ubiegłych.

Warta podkreślenia jest także systematyczna realizacja filmowej kroniki SKOK. Rejestrowane były na potrzeby zapewnienia właściwej dokumentacji, utrwalenia oraz emisji materiałów audiowizualnych te istotne wydarzenia, w których uczestniczyły spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe.

4. Wdrożenie Zasad Ładu Korporacyjnego.

W związku z wydaniem przez Komisję Nadzoru Finansowego w dniu 22 lipca 2014 r. Zasad Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych, Kasa Krajowa oraz jej organy: Zarząd, Rada Nadzorcza oraz Walne Zgromadzenie Kasy Krajowej, przyjęły do stosowania Zasady Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych (dalej ZŁK) podejmując odpowiednie decyzje w zakresie swoich kompetencji oraz w takim zakresie, w jakim wdrożenie danych zasad wymaga przyjęcia odpowiednich regulacji wewnętrznych. Z uwagi na specyfikę działalności Kasy Krajowej, wyłączeniu ze stosowania podlegają następujące zasady :

- § 6 W Kasie Krajowej nie został przyjęty anonimowy sposób powiadamiania Zarządu lub Rady Nadzorczej o nadużyciach,

- § 8 ust.4 z uwagi na brzmienie art.48 ust.3 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (dalej ustawa o skok), w myśl którego na Walnym Zgromadzeniu Kasy Krajowej Kasa jest reprezentowana przez pełnomocnika wybranego przez radę nadzorczą spośród członków Kasy (...),
- § 10 ust.2 i 3 w Kasie Krajowej nie istnieje prawna możliwość przyznawania uprawnień osobistych lub innych szczególnych uprawnień dla udziałowców,
- § 12 z uwagi na treść art.19 ustawy z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze w myśl którego członek spółdzielni odpowiada za straty spółdzielni do wysokości zadeklarowanych udziałów. Z uwagi zatem na specyfikę konstrukcji Kasy Krajowej jako spółdzielni i ustawowo określone obowiązki jej członków brak jest po stronie Kasy Krajowej podstaw prawnych oraz instrumentów w zakresie zobowiązania do „niezwłocznego dokapitalizowania” Kasy Krajowej jako spółdzielni. Kasa Krajowa nie wypłaca dywidendy swoim członkom. Zgodnie z art. 42 ustawy o skok to Kasa Krajowa stabilizuje swoich członków, a nie jej członkowie Kasę Krajową,
- § 22 ust.1 i 2 Wdrożenie ww. zasad w Kasie Krajowej jest niemożliwe z uwagi na brzmienie art. 49 ustawy o skok w myśl którego Rada Nadzorcza wybierana jest spośród pełnomocników reprezentujących Kasy na Walnym Zgromadzeniu Kasy Krajowej,
- Rozdział 9 Zasad, dotyczący zarządzania aktywami na ryzyko klienta, nie będzie stosowany z uwagi na nieprowadzenie przez Kasę Krajową działalności w tym zakresie.

Kasa Krajowa sukcesywnie wdraża kolejne rozwiązania związane z zaimplementowaniem Zasad Ładu Korporacyjnego.

5. Współpraca z instytucjami krajowymi i zagranicznymi

5.1. Instytucje krajowe

Stała współpraca systemu SKOK z instytucjami krajowymi obejmowała następujące podmioty:

- Bankowy Fundusz Gwarancyjny – z uwagi na objęcie od 29 listopada 2013 r. depozytów zgromadzonych w spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych obowiązkowym systemem gwarantowania,
- Narodowy Bank Polski – w związku z wejściem w życie z dniem 27 stycznia 2014 r. przepisów art. 83 ustawy z 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych, zmieniających ustawę z 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim, współpraca w zakresie utrzymywania przez Kasę Krajową i spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe rezerwy obowiązkowej w NBP. Ponadto współpraca obejmowała także przekazywanie danych SKOK, w celu umożliwienia NBP wykonywania zadań związanych z opracowywaniem statystyki pieniężnej dla potrzeb Europejskiego Banku Centralnego oraz danych niezbędnych do dokonywania przez Narodowy Bank Polski oceny funkcjonowania rozliczeń pieniężnych i rozrachunków międzybankowych w związku z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 23 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobu, zakresu i terminów przekazywania przez podmioty uczestniczące w rozliczeniach pieniężnych i rozrachunkach międzybankowych (Dz. U., Nr 107, poz. 1139),
- Główny Urząd Statystyczny – dostarczanie danych SKOK w ramach programu badań statystycznych statystyki publicznej w celu opracowania publikacji „Wyniki finansowe spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych”,
- Generalny Inspektor Informacji Finansowej – w zakresie przeprowadzanych w SKOK kontroli związanych z przestrzeganiem procedur przeciwdziałania tzw. praniu brudnych pieniędzy,

- Biuro Informacji Kredytowej SA – w roku 2014 współpraca obejmowała wymianę danych kredytowych oraz wysyłanie elektronicznie za pośrednictwem BIK SA do Ministerstwa Finansów informacji o otwartych i zamkniętych rachunkach przedsiębiorców,
- Krajowa Rada Spółdzielcza – jako naczelny organ spółdzielczości. W 2014 r. Kasa Krajowa była obecna podczas obchodów Międzynarodowego Dnia Spółdzielczości, który odbył się 26 czerwca 2014 r. Kasa Krajowa jest także członkiem Zgromadzenia Ogólnego KRS, a ponadto jest reprezentowana przez Prezesa Zarządu w dwóch specjalnych komisjach działających w ramach KRS: Komisji Finansów Spółdzielczych oraz Komisji Lustracji,
- Biura Informacji Gospodarczej – Kasa Krajowa kontynuowała współpracę z Krajowym Rejestrem Długów oraz Rejestrem Dłużników ERIF Biuro Informacji Gospodarczej SA w celu umożliwienia Kasom korzystania z informacji gospodarczych przy wykorzystaniu infrastruktury służącej do wymiany informacji kredytowej w ramach tzw. projektu BBC (BIK BIG Communication).

5.2. Instytucje zagraniczne

System Kas w 2014 roku aktywnie uczestniczył w programach, projektach oraz innych działaniach zagranicznych zarówno związanych z członkostwem polskich SKOKów reprezentowanych przez Kasę Krajową w organizacjach międzynarodowych, takich jak Światowa Rada Unii kredytowych (WOCCU), Międzynarodowy Związek Spółdzielczy (ICA), Cooperatives Europe oraz Europejska Sieć Unii Kredytowych (ENCU), Międzynarodowa Sieć Regulatorów Unii Kredytowych (ICURN), także Kasa Krajowa była aktywnie zaangażowana poprzez swoich ekspertów w programach wsparcia unii kredytowych w innych krajach.

- W marcu 2014 r. przedstawiciel Kasy Krajowej brał udział w konferencji krajowej Brytyjskiego Stowarzyszenia Unii Kredytowych (ABCUL) w Manchesterze, gdzie przedstawił najnowsze osiągnięcia systemu polskich Kas,
- W kwietniu 2014 r. przedstawiciel Kasy Krajowej brał udział w corocznym przeglądzie legislacji europejskiej organizowanej przez biuro ENCU w Brukseli oraz wraz z delegacjami członków ENCU i WOCCU uczestniczył w spotkaniach w Parlamencie Europejskim i Komisji Europejskiej poświęconych Dyrektywom ważnym dla unii kredytowych,
- W maju i czerwcu 2014 r. Przedstawiciel Kasy Krajowej brał udział w konsultacjach dotyczących przygotowania legislacji dla unii kredytowych na Ukrainie w ramach projektu USAID,
- W czerwcu 2014 r. Kasa Krajowa była reprezentowana na regionalnym spotkaniu unii kredytowych w Tallinie zorganizowanym przez Estońskie Stowarzyszenie Unii Kredytowych, którego celem było zacieśnienie współpracy regionalnej z uniami kredytowymi państw bałtyckich,
- W lipcu 2014 r. przedstawiciel Kasy Krajowej prowadził dwa panele tematyczne podczas Światowej Konferencji WOCCU w Gold Coast (Australia) nt. Backoffice oraz Government Relations, gdzie uzyskał najwyższe noty spośród wszystkich występujących panelistów,
- W sierpniu 2014 r. przedstawiciel Kasy Krajowej przedstawił osiągnięcia systemu polskich SKOK oraz działalność europejską ENCU podczas Credit Union Development Education Program zorganizowany przez Stowarzyszenie Rozwoju Unii Kredytowych (CUDA),
- We wrześniu 2014 r. przedstawiciel Kasy Krajowej wraz z przedstawicielami unii kredytowych z Irlandii i Rumunii uczestniczył w spotkaniach z rządem Republiki Macedonii, poświęconych zbliżającemu się członkostwu Republiki Macedonii w Unii Europejskiej i problematyce wyłączeń z Dyrektyw Bankowych i CRD IV dla Macedońskich Unii Kredytowych,
- W październiku 2014 r. Kasa Krajowa gościła wieloosobową delegację przedstawicieli ukraińskich unii kredytowych oraz agend rządowych odpowiedzialnych za nadzór nad uniami, zarówno w Warszawie, gdzie zorganizowano szereg spotkań dla delegacji, m.in. z posłami RP na Sejm, a także w centrali w Sopocie, gdzie delegacja zaznajomiła się z poszczególnymi instytucjami systemu SKOK,

- W listopadzie 2014 r. przedstawiciel Kasy Krajowej prowadził szkolenia dla kirgiskich unii kredytowych w ramach współpracy z Ambasadą RP w Kazachstanie, a w listopadzie KK gościła dużą delegację mołdawskich unii kredytowych w centrali w Sopocie,
- W grudniu 2014 r. przedstawiciel Kasy Krajowej brał udział w przeglądzie legislacyjnym zorganizowanym przez ENCU w Brukseli.

Ponadto Kasa Krajowa prowadzi stałą współpracę z organizacjami VISA i MasterCard w zakresie wydawania kart płatniczych dla członków SKOK (Kasa Krajowa jest członkiem tych organizacji).

6. Kadry

Zatrudnienie w Kasie Krajowej na 31 grudnia 2014 r. wyniosło 93 etaty (w tym etaty pełne i częściowe). W ciągu roku w Kasie Krajowej zatrudnienie zakończyło 7 osób, pozyskano 13 nowych pracowników.

Dział	31 grudnia 2013 r.	31 grudnia 2014 r.
Informatyczny	6	5
Prawny	3	6
Organizacyjno-Administracyjny	3	6
Biuro Kasy Krajowej w Warszawie	4	4
Lustracji i Kontroli	12	12
Finansowo-Księgowy	10	11
Kart, Rozliczeń i Informacji Kredytowej	14	12
Monitoringu	9	10
Operacyjno-Finansowy	3	4
Pozostałe stanowiska	22	23

Pracownicy Kasy Krajowej to głównie ludzie młodzi – średnia wieku to 37 lat – i bardzo dobrze wykształceni. Pracownicy z wyższym wykształceniem stanowią 83,87 % osób zatrudnionych. Kobiety stanowią 53,76% zatrudnionych. Pracownicy Kasy Krajowej motywowani są do rozwoju i podnoszenia swoich kwalifikacji. Szeroko zakrojona polityka szkoleniowa sprzyja rozwijaniu umiejętności zawodowych i personalnych pracowników.

7. Kontrola wewnętrzna

W roku 2014 w Kasie Krajowej funkcjonował i realizowany był w ramach „Regulaminu Kontroli Wewnętrznej Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej” (ostatnia wersja przyjęta uchwałą nr 6 Zarządu Kasy Krajowej z dnia 24 lipca 2014 roku) oraz Procedury PRIII/QP6 „Prowadzenie kontroli wewnętrznej w KSKOK” (ostatnia wersja przyjęta uchwałą nr 5 Zarządu Kasy Krajowej z dnia 1 grudnia 2014 roku), system kontroli wewnętrznej, którego celem było wspomaganie procesów decyzyjnych, przyczyniających się do zapewniania skuteczności i efektywności działania Kasy Krajowej, obejmujący mechanizmy kontroli ryzyka oraz badanie zgodności działania Kasy Krajowej z przepisami prawa, normami organu nadzoru, postanowieniami Statutu i wydanymi na jego podstawie uchwałami oraz regulacjami wewnętrznymi. Kontrola wewnętrzna dzieliła się na:

- kontrolę funkcjonalną, realizowaną przez każdego pracownika w zakresie jakości i poprawności wykonywanych przez niego czynności oraz w ramach obowiązków nadzoru sprawowanych przez

kierowników komórek organizacyjnych, a także pracowników, którym powierzono w określonym zakresie obowiązki kontrolne, w tym kontrolę funkcjonalną następną, w związku z którą poszczególne komórki organizacyjne zobowiązane były do prowadzenia ewidencji zawierającej m.in. stwierdzone błędy i uchybienia oraz przyczyny ich powstania, wyznaczony termin usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, potwierdzenia usunięcia nieprawidłowości wraz ze wskazaniem daty przeprowadzenia kontroli sprawdzającej - Specjalista ds. kontroli wewnętrznej nadzorował i koordynował proces kontroli funkcjonalnej, badał jej skuteczność oraz sprawdzał wykonanie zaleceń pokontrolnych,

- kontrolę instytucjonalną, wykonywaną przez Specjalistę ds. kontroli wewnętrznej na podstawie zatwierdzonego rocznego planu kontroli wewnętrznej, uwzględniającego zagadnienia wynikające z potrzeb Zarządu Kasy Krajowej, oceny poziomu ryzyk występujących w prowadzonej działalności oraz sugestii nadzoru finansowego i audytora zewnętrznego; na podstawie wyników i raportów z przeprowadzonych kontroli wydawane były wystąpienia pokontrolne, zawierające zalecenia pokontrolne oraz określony termin, w którym Specjalista ds. kontroli wewnętrznej powinien zostać powiadomiony o sposobie i terminach realizacji zaleceń, Specjalista ds. kontroli wewnętrznej bieżąco monitorował przebieg realizacji zaleceń pokontrolnych i w przypadku stwierdzenia opóźnień podejmował działania monitorująco - upominawcze.

Kontroli wewnętrznej funkcjonalnej oraz instytucjonalnej podlegała całość działalności Kasy Krajowej. Zgodnie z zatwierdzonym "Planem kontroli wewnętrznej w Kasie Krajowej na okres styczeń-grudzień 2014 r.", w 2014 roku zostało przeprowadzonych 15 kontroli wewnętrznych instytucjonalnych, na podstawie których zostały wydane 33 zalecenia pokontrolne, z których 28 zostało zrealizowanych w roku 2014, termin realizacji czterech zaleceń został wyznaczony na dzień 31 stycznia 2015 r., a termin realizacji jednego zalecenia został wyznaczony na dzień 28 lutego 2015 r.

Nadzór nad systemem kontroli wewnętrznej sprawował Prezes Zarządu Kasy Krajowej, w szczególności poprzez usytuowanie stanowiska Specjalisty ds. kontroli wewnętrznej w pionie struktury organizacyjnej Kasy Krajowej podległej bezpośrednio Prezesowi Zarządu KSKOK, przyjmowanie wyników i raportów z przeprowadzonych kontroli oraz wydawanie wystąpień pokontrolnych.

Rada Nadzorcza Kasy Krajowej sprawuje ogólny nadzór nad funkcjonowaniem systemu kontroli wewnętrznej oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność na podstawie sporządzanych przez Specjalistę ds. kontroli wewnętrznej, kwartalnych i rocznych informacji o nieprawidłowościach, wnioskach wynikających z przeprowadzonych kontroli oraz działaniach podjętych w celu usunięcia tych nieprawidłowości.

8. System SKOK

Instytucje Systemu SKOK w roku 2014 kontynuowały swoją działalność, koncentrując się na dostosowywaniu oferowanych produktów i usług, a także struktury do zmieniających się warunków rynkowych i potrzeb Kas. Wśród nich wymienić można:

Działające w ramach systemu SKOK zakłady ubezpieczeń – TUV SKOK oraz TU SKOK Życie SA – w roku 2014 dalej rozwijały ofertę ubezpieczeń grupowych, które mogą stanowić jedną z form ograniczenia ryzyka kredytowego. Ponadto w grudniu 2013 r. Kasa Krajowa zawarła z TUV umowę pożyczki na kwotę 90 mln PLN na pomoc stabilizacyjną kasom z przeznaczeniem: 45 mln PLN na zwiększenie funduszy własnych kas poprzez objęcie przez Kasę Krajową udziałów nadobowiązkowych, a 45 mln PLN na zapewnienie źródła finansowania dla tzw. dodatkowej odpowiedzialności członków za straty Kasy, zgodnie z art. 26 ust. 3 ustawy o skok.

Towarzystwo Finansowe SKOK SA wraz z podmiotami świadczącymi usługi związane z obsługą bankomatów (spółka eCard), które jest także podmiotem dostarczającym oprogramowanie dla

spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych oraz oferującym obsługę platformy e-SKOK oraz usługi typu „call center” (sprzedaż produktów, windykacja, działania reklamowe) rozwijało nadal swoją działalność. TF SKOK SA pozostaje wciąż kluczowym partnerem Kasy Krajowej w zakresie wydawnictwa i procesowania kart płatniczych Visa wydawanych przez Kasę Krajową dla członków SKOK, których na koniec roku wydano łącznie 308 365 tys. Spółka posiada również 507 własnych bankomatów.

Spółka Apella SA to strategiczny partner Kasy Krajowej w realizacji działań reklamowo-promocyjnych SKOK z wykorzystaniem środków z budżetu reklamowo-promocyjnego. Także w roku 2014 spółka realizowała zadania promujące SKOK oraz całościowe akcje reklamowe SKOK. Spółka kontynuowała także działalność wydawniczą. Szerzej działania realizowane przez Spółkę Apella w roku 2014 opisane zostały w rozdziale 3.7. Promocja i reklama.

Rok 2014 był dla Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych Spółdzielczych Kas Oszczędnościowo-Kredytowych SA ostatnim pełnym rokiem działalności w zakresie zarządzania funduszami inwestycyjnymi, których uczestnikami były zarówno podmioty z systemu SKOK, jak i członkowie spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych. Dnia 30 stycznia 2015 r. spółka podpisała umowę i plan połączenia z firmą ALTUS TFI SA. Obecnie fundusze działające pod marką SKOK są zarządzane przez tę spółkę.

Spółka Asekuracja sp. z o.o. współpracowała ze SKOKami w zakresie prowadzonych działań windykacyjnych. Z uwagi na prowadzoną przez spółkę współpracę z kancelariami windykacyjnymi na terenie Polski, Asekuracja sp. z o.o. wspomaga SKOK m.in. w prowadzonych działaniach windykacyjnych w zakresie tzw. windykacji przedsądowej oraz sądowej.

Spółka SKOK Holding s.a.r.l., do której w latach ubiegłych zostały wniesione tytułem aportu akcje i udziały będące w posiadaniu Kasy Krajowej, w pełni realizuje cele, dla jakich została powołana, tj. posiadanie w strukturze silnej kapitałowo spółki wykorzystującej rozwiązania prawne, jakie daje członkostwo w Unii Europejskiej z zastosowaniem specyfiki rozwiązań łączących się z miejscem siedziby spółki oraz zarządzanie podmiotami zależnymi.

Stowarzyszenie Krzewienia Edukacji Finansowej jako podmiot wspomagający realizację misji SKOK w zakresie edukacji kontynuowało wiele cyklicznych projektów oraz podjęło nowe działania, które były zgodne z jego misją i celami statutowymi.

Dostrzegając potrzeby konsumentów usług finansowych w zakresie bezpłatnego poradnictwa finansowo-prawnego, SKEF kontynuowało w 2014 roku działalność Ośrodków Doradztwa Finansowego i Konsumentckiego specjalizujące się w nieodpłatnym poradnictwie finansowo-prawnym i konsumentckim. Usługi świadczone przez Ośrodki, skierowane są do wszystkich konsumentów, których sytuacja materialna nie pozwala na skorzystanie z odpłatnego poradnictwa finansowego czy prawnego. Szczególnym wsparciem objęte są osoby dotknięte zjawiskiem nadmiernego zadłużenia i wykluczenia finansowego. W 2014 r. z pomocy Ośrodków Doradztwa Finansowego i Konsumentckiego skorzystało 1009 osób. Ośrodki funkcjonują w pięciu lokalizacjach na terenie kraju.

Działalność kontynuuje także Spółdzielczy Arbitraż Konsumentcki. W roku 2014 do SAK wpłynęły 23 wnioski, z czego 3 zostały zwrócone, w tym jeden w części, w 10 przypadkach Arbiter zarządził oddalenie wniosku, w tym 1 wniosek został oddalony w części, w 5 przypadkach odrzucono wnioski. W dwóch przypadkach wnioski zostały uwzględnione, a trzy sprawy nadal są w toku.

W 2014 r. do Sądu Polubownego przy SKEF nie wpłynął żaden pozew.

9. Wyniki finansowe Kasy Krajowej za rok 2014

W roku 2014 Kasa Krajowa wypracowała zysk netto w wysokości 32.716.579,32 zł. (kwota nie obejmuje nierozliczonego wyniku z lat ubiegłych w wysokości 16.176.026,64 zł). W ciągu całego 2014 r. Kasa Krajowa realizowała strategię ostrożnej polityki inwestycyjnej opartej głównie na skarbowych papierach wartościowych. Na koniec 2014 roku wartość bilansowa obligacji skarbowych ukształtowała się na poziomie 28% całości aktywów Kasy Krajowej. Dzięki temu Kasa Krajowa była zdolna do generowania przychodów na ustabilizowanym poziomie w całym 2014 roku. Systematycznemu zmniejszaniu ulegało zaangażowanie w lokaty bankowe oraz jednostki uczestnictwa funduszu rynku pieniężnego. Było to spowodowane z jednej strony obniżaniem się wielkości sumy bilansowej SKOK, jak i wynikało ze spadku rentowności, a co za tym idzie atrakcyjności tych instrumentów. Do tego należy dodać niestabilną sytuację SKOK spowodowaną ustanawianiem zarządców komisarycznych w kolejnych SKOK-ach, przejmowaniem SKOK przez banki lub upadłościami SKOK. Były to czynniki, które potencjalnie mogły skutkować ryzykiem wystąpienia sytuacji zwiększonych wypłat środków przez deponentów. Mając na uwadze powyższe, Kasa Krajowa utrzymywała w ciągu roku wysokie saldo środków na rachunkach bankowych. To z kolei było czynnikiem wpływającym na niższe przychody Kasy Krajowej. Jednocześnie środki rezerwy płynnej SKOK oraz środki funduszu stabilizacyjnego pozostające w dyspozycji Kasy Krajowej zgodnie z ustawą o skok musiały być inwestowane w papiery wartościowe emitowane, poręczone lub gwarantowane przez Skarb Państwa lub NBP lub jednostki uczestnictwa funduszy rynku pieniężnego. Oprócz powyższych okoliczności na końcowy wynik finansowy Kasy Krajowej miało wpływ objęcie SKOK i Kasy Krajowej obowiązkiem utrzymywania rezerwy obowiązkowej począwszy od 31 marca 2014 roku, realizacja procesu wypłat pomocy stabilizacyjnej oraz obniżenie w październiku 2014 roku o 0,50 p.p. stóp procentowych NBP.

Jednocześnie w 2014 roku nastąpił dalszy spadek przychodów z tytułu udzielonych pożyczek i kredytów, co było efektem braku szerszego zainteresowania SKOK tymi produktami.

10. Przewidywane warunki realizacji wyniku finansowego w roku 2015

Na osiągnięcie przez Kasę Krajową zaplanowanego wyniku finansowego w roku 2015 będą miały wpływ czynniki wewnętrzne, jak i zewnętrzne:

- kształtowanie się rynkowych stóp procentowych w wyniku zmian sytuacji makroekonomicznej, lecz także na skutek decyzji Rady Polityki Pieniężnej,
- sytuacja na rynku skarbowych papierów wartościowych,
- płynność systemu SKOK oraz sektora bankowego w Polsce,
- prowadzenie polityki inwestycyjnej, mającej na celu wybór najbardziej optymalnych instrumentów dostępnych na rynku, w granicach określonych przez przepisy art. 37 i 38 ustawy o skok, dzięki której możliwe będzie osiągnięcie najwyższej stopy zwrotu,
- rozwój akcji depozytowej SKOK skutkujący pośrednim wzrostem pasywów Kasy Krajowej,
- ograniczenie i monitorowanie wysokości ponoszonych kosztów, w szczególności związanych z realizacją nowych przedsięwzięć biznesowych,
- dalsze pogłębianie współpracy z BIK i BIGami w zakresie wymiany informacji kredytowej mające na celu mitygowanie ryzyka kredytowego w SKOK.

Na potencjalne zmniejszenie wyniku mogą wpływać następujące okoliczności:

- kształtowanie się rynkowych stóp procentowych w wyniku sytuacji makroekonomicznej, lecz także na skutek decyzji Rady Polityki Pieniężnej,
- spadek rentowności instrumentów finansowych, w jakich lokowane są środki pozostające w dyspozycji Kasy Krajowej,

- nadpłynność sektora finansowego i niskie kwotowania depozytów dla klientów instytucjonalnych, co może mieć wpływ na wyniki podmiotów bazujących na przychodach odsetkowych; do grupy takich podmiotów należy Kasa Krajowa,
- dynamiczna zmiana sytuacji prawnej, skutkująca zasadniczą zmianą w modelu funkcjonowania Kasy Krajowej oraz spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych przy jednoczesnym ograniczeniu źródeł przychodów (ograniczenie liczby instrumentów inwestycyjnych) oraz wzroście obciążeń finansowych,
- odpływ depozytów członków SKOK, szczególnie w wyniku wprowadzanych zarządów komisarycznych i innych działań nadzorczych KNF i konieczność uruchamiania części rezerwy płynnej SKOK ulokowanej w Kasie Krajowej,
- trudna sytuacja gospodarcza kraju, która może mieć wpływ na wzrost poziomu ryzyka operacyjnego instrumentów inwestycyjnych, a równocześnie negatywnie wpływa na sytuację gospodarstw domowych, co może oznaczać wzrost należności przeterminowanych w całym sektorze instytucji kredytowych, co także znajdzie odzwierciedlenie w sytuacji SKOK, a tym samym Kasy Krajowej,
- konkurencja ze strony pozostałych podmiotów rynku usług finansowych konkurujących o istotnie zmniejszoną na skutek recesji grupę „dobrych klientów” tzn. osób posiadających pracę i tym samym stały dochód,
- uruchamianie kolejnych środków pomocy stabilizacyjnej dla SKOK.

11. Ocena realizacji Planu sześcioletniego na lata 2008–2014

Rok 2014 był ostatnim rokiem realizacji Planu sześcioletniego przyjętego w roku 2008. W związku z powyższym Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie w grudniu 2014 r. podjęło decyzję o przyjęciu „Kierunków działalności i zasad rozwoju Kasy Krajowej na lata 2015 – 2017”

Na realizację założeń planu sześcioletniego, przyjętego w roku 2008, miało istotny wpływ wejście w życie z dniem 27 października 2012 r. nowej ustawy o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych z 5 listopada 2009 r., a tym samym objęcie KSKOK i SKOK nadzorem Komisji Nadzoru Finansowego, a także przyjęta w czerwcu 2013 r. nowelizacja ustawy znacznie poszerzająca zakres regulacji dotyczących SKOK i Kasy Krajowej oraz wejście w życie w latach 2012 – 2015 kolejnych rozporządzeń Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych. Rozporządzenia w zasadniczy sposób zmieniły zasady tworzenia odpisów aktualizujących pożyczki i kredyty przeterminowane, powodując ich znaczne zwiększenie. Tym samym na skutek braku okresu przejściowego wyniki znacznej liczby SKOK uległy istotnym, niekorzystnym zmianom, przez co zobowiązane zostały one do sporządzania programów postępowania naprawczego. Liczba oraz tempo zmian zachodzących w otoczeniu prawnym systemu SKOK w istotny sposób utrudniały i utrudniają rozwijanie działalności, kierując sporą liczbę zasobów na potrzeby ciągłego dopasowywania się do nowych norm, regulacji i wytycznych.

Ponadto rok 2014 charakteryzował zmniejszoną w stosunku do lat poprzednich dynamiką wzrostu aktywów spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych. Powyższe spowodowane było przede wszystkim niestabilną sytuacją SKOK spowodowaną wprowadzaniem zarządców komisarycznych do kolejnych SKOK, przejmowaniem SKOK przez banki, zawieszaniem działalności i upadłością SKOK oraz utrzymywaniem dla części Kas zakazem reklamy depozytów.

Sytuacja makroekonomiczna Polski w roku 2014 nie ulegała znaczącej zmianie, natomiast rynek finansów konsumenckich nadal był obszarem dużej konkurencji, szczególnie w obszarze depozytowym. W roku 2014 w związku ze spadkiem liczby SKOK prowadzących działalność operacyjną, aktywa ruchu SKOK obniżyły się. Bezrobocie, niskie dochody w grupie członkowskiej SKOK oraz dość wysokie koszty utrzymania gospodarstw domowych powodowały brak poprawy zdolności kredytowej osób fizycznych.

Pomimo powyższego, w kolejnych SKOK wzbogacana jest oferta produktowa, co sprzyja pozyskiwaniu nowych grup członków, a co za tym idzie – budowana jest podstawa do powrotu trendu wzrostowego.

12. Raport dotyczący ryzyka.

W 2014 r. Zarząd i Rada Nadzorcza kontynuowały wprowadzanie zmian organizacyjnych w Kasie Krajowej w tym szczególnie związanych z wprowadzaniem kompleksowego systemu zarządzania ryzykiem. W ramach utworzonego stanowiska Inspektora ds. zarządzania ryzykiem zatrudniono nowego pracownika, przygotowane zostały także nowe regulacje między innymi z zakresu zarządzania ryzykiem operacyjnym; pozostałe regulacje wewnętrzne, w tym związane z ryzykiem płynności, ryzykiem kredytowym, ryzykiem stopy procentowej podlegały przeglądowi i aktualizacji. W Kasie Krajowej w roku 2014 wprowadzono kompleksowe regulacje dotyczące informacji zarządczej przekazywanej na potrzeby organu zarządzającego oraz organu nadzorującego. Z uwagi na wdrażanie Zasad Ładu Korporacyjnego w Kasie Krajowej przyjęta została Polityka zarządzania ryzykiem. W roku 2015 r. planowany jest dalszy rozwój i doskonalenie systemu zarządzania ryzykiem w Kasie Krajowej.

Opis wybranych ryzyk identyfikowanych w działalności Kasy Krajowej:

- **Ryzyko prawne.** Ryzyko prawne definiowane jest przez Kasę Krajową jako ryzyko poniesienia strat na skutek błędnego lub zbyt późnego opracowania lub uchwalenia regulacji, ich niestabilności, zmian w orzecznictwie, błędnego ukształtowania stosunków prawnych, jakości dokumentacji formalno-prawnej czy niekorzystnych rozstrzygnięć sądów lub innych organów w sprawach spornych prowadzonych z innymi podmiotami, a także naruszenie przepisów prawnych dotyczących ochrony konsumentów (np. zastosowanie niedozwolonej praktyki rynkowej lub klauzuli umownej wpisanej do rejestru klauzul abuzywnych),
- **Ryzyko Reputacji.** Ryzyko utraty reputacji definiowane jest jako ryzyko związane z negatywnym odbiorem wizerunku Kasy Krajowej przez klientów, kontrahentów, nadzorców, regulatorów oraz opinię publiczną. W przypadku działalności z Kasy Krajowej z uwagi na specyfikę jej konstrukcji, ryzyko reputacji materializuje się głównie w przypadku negatywnych publikacji na temat spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, co także skutkuje negatywnym wizerunkiem zarówno Kasy Krajowej jak i całego sektora SKOK. Celem ograniczenia ryzyka, prowadzony jest bieżący monitoring publikacji prasowych dotyczących Kasy Krajowej oraz SKOK, a także sytuacji w Kasach. W Kasie Krajowej funkcjonuje stanowisko Rzecznika prasowego, którego celem jest m.in. prezentowanie stanowiska Kasy Krajowej dotyczących sytuacji Kasy Krajowej oraz SKOK, udzielanie odpowiedzi na zapytania kierowane od mediów, przygotowywanie materiałów i informacji do publikacji. Ograniczaniu ryzyka służy także utworzony przez Kasę Krajową fundusz reklamowo-promocyjny, zasilany składkami wpłacanymi przez spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe – ze środków funduszu realizowane są kampanie reklamowe i promocyjne mające na celu reklamę i popularyzację, a także budowę wizerunku marki SKOK.
- **Ryzyko operacyjne.** Celem zarządzania ryzykiem operacyjnym jest bieżące utrzymywanie poziomu ryzyka operacyjnego na dopuszczalnym poziomie, niezagrażającym prowadzonej działalności Kasy Krajowej.

Kasa Krajowa posiada odpowiednie procedury oraz Centrum Zapasowe umożliwiające kontynuację prowadzonej działalności w kluczowych obszarach związanych z prowadzeniem rozliczeń członków SKOK oraz składaniem zapytań kredytowych. W Kasie Krajowej zostały także wdrożone plany awaryjne służące przeciwdziałaniu i minimalizowaniu negatywnych skutków nieoczekiwanych zdarzeń, w tym ataków wewnętrznych i zewnętrznych, które mogą zaszkodzić funkcjonowaniu organizacji. W ramach zatwierdzonego harmonogramu, przeprowadzono testy planów ciągłości działania w Kasie Krajowej. Przeprowadzona została

również analiza ryzyka operacyjnego w Kasie Krajowej oraz został opracowany plan postępowania z ryzykiem.

- **Ryzyko płynności.** Celem zarządzania ryzykiem płynności jest realizacja zadań wynikających z art. 42 ustawy o skok, w tym w szczególności zapewnienie stabilności finansowej spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych.

Ryzyko to dotyczy możliwego niewywiązania się z bieżących zobowiązań w wyniku niedopasowania przepływów finansowych. Na ryzyko płynności składają się ryzyka niedopasowania aktywów i pasywów, rozliczenia, koncentracji oraz opcji klienta.

W celu usystematyzowania procesu zarządzania ryzykiem płynności w 2014 roku Kasa Krajowa wprowadziła następujące procedury:

- Procedurę zarządzania ryzykiem płynności,
- Procedurę awaryjnego utrzymania płynności płatniczej Kasy Krajowej,
- Procedurę udzielania kredytu płynnościowego przez Kasę Krajową spółdzielczym kasom oszczędnościowo-kredytowym.

Procedury określają między innymi zasady, organizację i metody identyfikacji, pomiaru, monitorowania i kontroli ryzyka oraz narzędzia jego ograniczania. Głównymi metodami zarządzania ryzykiem płynności są między innymi: codzienne, bieżące monitorowanie pozycji płynności finansowej Kasy Krajowej, rejestrowanie z jednej strony kwot i terminów zapadalności aktywów oraz kwot i terminów wymagalności pasywów. Z zestawienia pozycji aktywów i pasywów powstaje mapa płynności, pokazująca saldo przepływów pieniężnych w bieżącym dniu oraz w kolejnych dniach w przyszłości. Metodą zapobiegania wystąpieniu nieoczekiwanego zdarzenia (ryzyka opcji) jest utrzymywanie na rachunkach bankowych rezerwy (nadwyżkę środków płynnych). Wysokość tej rezerwy wynosi co najmniej 10% salda lokat bezterminowych i terminowych rezerwy płynnej SKOK zdeponowanych w Kasie Krajowej. W przypadku zwiększonego prawdopodobieństwa wystąpienia nieoczekiwanych wypłat, wielkość rezerwy jest zwiększana adekwatnie do zidentyfikowanego poziomu ryzyka i wynikającego z tego ryzyka zapotrzebowania na środki pieniężne. Dywersyfikacja środków dodatkowych (rezerwowych) pomiędzy kilkoma rachunkami ma na celu mitygowanie ryzyka koncentracji oraz ryzyka rozliczenia tj. braku możliwości realizacji rozliczenia w sytuacji np. awarii systemu rozliczeniowego w banku. W celu minimalizacji ryzyka koncentracji, Kasa Krajowa na bieżąco bada limity zaangażowań wynikające z ustawy o skok oraz bardziej szczegółowe limity wewnętrzne. Określona jest lista instytucji o wysokim poziomie bezpieczeństwa, aktualizowana na podstawie informacji rynkowej. Z uwagi na jedno z podstawowych zadań Kasy Krajowej, jakim jest zapewnienie płynności w sektorze SKOK, płynność SKOK jest monitorowana oraz oceniana w oparciu o analizę wskaźnikową, w tym analizę zmian poziomu obowiązkowej rezerwy płynnej, wynoszącej 10% funduszu oszczędnościowo-pożyczkowego SKOK. Kasa Krajowa w roku 2014 r. z uwagi na rozstrzygnięcia nadzorcze w odniesieniu do spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych (zawieszenie działalności, ogłoszenie upadłości) w ciągu roku utrzymywała zwiększony poziom środków płynnych celem zapewnienia płynności w sektorze SKOK na wypadek wystąpienia zapotrzebowania na środki finansowe przez SKOK.

- **Ryzyko kredytowe.** Celem zarządzania ryzykiem kredytowym jest minimalizowanie ryzyka wystąpienia potencjalnej straty związanej z nieoczekiwanym niewykonaniem zobowiązania lub pogorszenia się zdolności kredytowej zagrażającej wykonaniu zobowiązania. W ramach ryzyka kredytowego Kasa Krajowa identyfikuje następujące ryzyka: ryzyko kontrahenta, koncentracji oraz inwestycji w podmioty zależne. W celu usystematyzowania procesów i metod zarządzania ryzykiem kredytowym w 2014 roku Kasa Krajowa wprowadziła następujące procedury:
 - Procedura udzielania i monitorowania kredytów dla SKOK,
 - Procedura Zasad lokowania i inwestowania środków Funduszu Kredytowo-Inwestycyjnego,
 - Procedura zarządzania środkami Funduszu Stabilizacyjnego Kasy Krajowej,

- Procedura opisująca zasady i tryb składania oraz rozpatrywania wniosków o pomoc z Funduszu Stabilizacyjnego Kasy Krajowej.

Procedury określają między innymi zasady, organizację i metody identyfikacji, pomiaru, monitorowania i kontroli ryzyka oraz narzędzia jego ograniczania. Głównymi metodami zarządzania ryzykiem kredytowym są:

- rozdzielenie funkcji analitycznych od decyzyjnych,
 - badanie zdolności dłużników do wywiązania się z zobowiązań,
 - wymóg ustanawiania adekwatnych zabezpieczeń,
 - określenie poziomów decyzyjnych w przypadku inwestycji finansowych,
 - wyznaczanie limitów inwestycyjnych,
 - systematyczne monitorowanie spłat zobowiązań.
- **Ryzyko rynkowe.** Celem zarządzania ryzykiem rynkowym jest ograniczanie ryzyka utraty wartości aktywów, wzrostu poziomu zobowiązań lub negatywnej zmiany wyniku finansowego w rezultacie wrażliwości na zmienność parametrów rynkowych (cen na rynku). Głównymi czynnikami wpływającymi na występowanie ryzyka rynkowego są:
 - sytuacja makroekonomiczna,
 - poziomy stóp procentowych w Polsce i na świecie,
 - poziomy stawek rynkowych jak np. WIBID, WIBOR,
 - sytuacja płynnościowa sektora bankowego w Polsce,
 - podaż i popyt na rynkach giełdowym, papierów wartościowych, itp.

Główne metody zarządzania i ograniczania ryzyka rynkowego polegają na:

- odpowiednim doborze portfela instrumentów finansowych,
 - odpowiednim kształtowaniu struktury aktywów i pasywów.
- **Ryzyko stopy procentowej.** Celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest ograniczanie ryzyka utraty wartości aktywów, wzrostu poziomu zobowiązań lub negatywnej zmiany wyniku finansowego w konsekwencji wrażliwości na zmiany stóp procentowych. W ramach Ryzyka stopy procentowej, Kasa Krajowa identyfikuje następujące kategorie ryzyka: ryzyko bazowe, ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania, ryzyko opcji klienta oraz ryzyko krzywej dochodowości.

W celu usystematyzowania procesów i metod zarządzania ryzykiem stopy procentowej w 2014 roku Kasa Krajowa wprowadziła „Procedurę zarządzania ryzykiem stopy procentowej w Kasie Krajowej”. Procedura określa między innymi zasady, organizację i metody identyfikacji, pomiaru, monitorowania i kontroli ryzyka oraz narzędzia jego ograniczania. Co najmniej raz do roku dokonywany jest przegląd procedury, którego celem jest ocena aktualności i adekwatności procedury.

Głównymi metodami zarządzania ryzykiem stopy procentowej są między innymi:

- polityka cenowa Zarządu Kasy Krajowej w zakresie oprocentowania depozytów i kredytów dla SKOK,
- powiązanie stóp procentowych instrumentów generujących przychody i koszty odsetkowe, mających jednocześnie te same okresy przeszacowania,
- dopasowanie wielkości przeszacowywanych w danym czasie aktywów, pasywów i pozycji pozabilansowych.

13. Rezerwy tworzone na sprawy sądowe oraz odpisy aktualizujące.

Według stanu na dzień 31.12.2014 r. przeciwko Kasie Krajowej prowadzone były 24 sprawy cywilne o charakterze odszkodowawczym, na łączną kwotę dochodzonych roszczeń 2.876.849 zł.

Zgodnie z oceną Pełnomocnika procesowego Kasy Krajowej w 22 spośród ww. spraw na łączną kwotę 1.901.423 zł, prowadzone przez niego sprawy obarczone są niskim ryzykiem. Z uwagi na przedawnienie roszczeń powództwa w tych sprawach powinny być oddalone.

W dniu 10.12.2014 r. Kasie Krajowej doręczono pozew jednej ze SKOK o zapłatę kwoty 708.894 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 27.08.2014 r. do dnia zapłaty z tytułu nienależnie – w ocenie powodowej SKOK – zapłaconych składek na fundusz reklamowo - promocyjny. W ocenie Kasy Krajowej powództwo o zapłatę ww. kwoty powinno zostać oddalone z uwagi na to, iż zgodnie z art. 409 k.c. obowiązek wydania korzyści lub zwrotu jej wartości wygasa, jeżeli ten, kto korzyść uzyskał, zużył ją lub utracił w taki sposób, że niej jest wzbogacony, chyba że wyzbywając się korzyści lub zużywając ją powinien był liczyć się z obowiązkiem zwrotu, co zdaniem Kasy Krajowej nie zachodziło.

Spośród spraw nie mających charakteru odszkodowawczego, a mogących mieć wpływ na sytuację finansową Kasy Krajowej należy wymienić:

1. Powództwo o ustalenie nieważności postanowień Statutu Kasy Krajowej dotyczących składki zwyczajnej. Powództwo w tej sprawie zostało prawomocnie oddalone, niemniej istnieje możliwość wniesienia skargi kasacyjnej,
2. Powództwo o ustalenie nieważności postanowień Statutu Kasy Krajowej dotyczących funduszu reklamowo - promocyjnego.

Po przeprowadzeniu stosownych analiz, zgodnie z wewnętrzną Instrukcją tworzenia i rozwiązywania rezerw na sprawy sądowe, które wykazały, iż w większości wniesionych przeciwko Kasie Krajowej spraw sądowych istnieje duże prawdopodobieństwo oddalenia powództw, Zarząd Kasy Krajowej uznał, iż brak jest aktualnie podstaw do zwiększenia, określonej w 2014 r. na poziomie 1 mln. zł, rezerwy na ewentualne zobowiązania Kasy Krajowej wynikające ze spraw sądowych. Postanawiając o utrzymaniu dotychczasowego poziomu rezerw, Zarząd miał na uwadze znaczącą liczbę spraw, w przypadku których mimo niskiego ryzyka brak jest precedensowego rozstrzygnięcia. W związku z powyższym stan rezerw utworzonych na sprawy sądowe pozostaje na poziomie 1 mln. zł.

Zarząd Kasy Krajowej, kierując się zasadą ostrożnej wyceny postanowił także o zawiązaniu, ze skutkiem na dzień 31.12.2014 r. odpisu aktualizującego należność Kasy Krajowej, wynikającego z udzielonego SKOK będącej w upadłości likwidacyjnej, kredytu stabilizacyjnego. Odpis został utworzony w wysokości 100% wypłaconej kwoty kredytu, z uwagi na bardzo wysokie ryzyko nieodzyskania powyższej należności. Powyższy odpis został utworzony w ciężar funduszu stabilizacyjnego w części pochodzącej z nadwyżki bilansowej Kasy Krajowej.

Pozwy o charakterze odszkodowawczym, które wpłynęły po 31.12.2014 r., opisane zostały w pkt 15.

14. Ciała statutowe Kasy Krajowej

Organem zarządzającym Kasy Krajowej jest Zarząd. Zarząd Kasy Krajowej od 9 kwietnia 2013 r. pracował w następującym składzie:

Rafał Matusiak – Prezes

Janusz Ossowski – Członek Rady Nadzorczej oddelegowany do pełnienia funkcji Wiceprezesa w Zarządzie,

Zygfryd Schoenhoff – Członek Rady Nadzorczej oddelegowany do pełnienia funkcji Wiceprezesa w Zarządzie,

29 kwietnia 2014 r. KNF jednogłośnie wyraziła zgodę na powołanie Pani Katarzyny Uniwersał na stanowisko członka Zarządu Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej, a następnie Rada Nadzorcza Kasy Krajowej na posiedzeniu dnia 9 maja 2014 r., uchwałą nr 4 postanowiła powołać Panią Katarzynę Uniwersał na członka Zarządu Kasy Krajowej i powierzyć jej funkcję Wiceprezesa Zarządu. W związku z powyższym Zarząd Kasy Krajowej od 9 maja 2014 r. pracował w składzie:

Rafał Matusiak – Prezes Zarządu,
Katarzyna Uniwersał – Wiceprezes Zarządu,
Zygfryd Schoenhoff – Członek Rady Nadzorczej oddelegowany do pełnienia funkcji
Wiceprezesa w Zarządzie,

W strukturze Kasy Krajowej funkcję organu nadzoru pełni Rada Nadzorcza. Na pierwszym posiedzeniu Rady Nadzorczej w 2014 roku, które odbyło się 11 lutego, członkowie Rady Nadzorczej, mając na względzie uprawnienie się (w dniu 30.01.2014 r.) wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku (sygn. I ACa502/13) uchylającego uchwałę nr 2 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia KSKOK z dnia 08.10.2012 r. powołującą Pana Grzegorza Biereckiego na Przewodniczącego Rady Nadzorczej, wybrali ze swojego grona Przewodniczącego Rady Nadzorczej, Sekretarza i Skarbnika (uchwałami kolejno nr 2, 3 i 4). W związku z powyższym w roku 2014 Rada Nadzorcza Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej działała w następującym składzie:

1. Adam Jedliński – Przewodniczący
2. Jan Chmielewski – Sekretarz
3. Andrzej Gałązkiewicz – Skarbnik
4. Janusz Ossowski – Członek
5. Zygfryd Schoenhoff – Członek
6. Adam Byzdra – Członek

Organem opiniodawczym Zarządu w zakresie dysponowania środkami funduszu stabilizacyjnego jest Komisja Funduszu Stabilizacyjnego, której głównym zadaniem jest opiniowanie wniosków SKOK o udzielenie pomocy stabilizacyjnej.

Skład Komisji Funduszu Stabilizacyjnego nie zmienił się w 2014 r., jednak w związku z upływem kadencji pana Joachima Nowaka został on 15 grudnia 2014 r. ponownie wybrany do Komisji Funduszu Stabilizacyjnego.

Na 31 grudnia 2014 r. Komisja Funduszu Stabilizacyjnego pracowała w następującym składzie :

1. Bogumił Krzyszczak – Przewodniczący;
2. Ireneusz Więckowski – Wiceprzewodniczący;
3. Jarosław Kazimierski – Sekretarz;
4. Krzysztof Kwiatek – Członek;
5. Marek Bąk – Członek;
6. Joachim Nowak – Członek;
7. Jan Kubik – Członek.

Przy podejmowaniu najistotniejszych decyzji dotyczących zasad działania systemu SKOK, Zarząd Kasy Krajowej zasięga opinii działaczy systemu SKOK wchodzących w skład Komisji Planowania Strategicznego. W roku 2014 odbyły się 2 posiedzenia Komisji, które były poświęcone omówieniu aktualnych problemów dotyczących sektora SKOK.

W strukturze organów Kasy Krajowej działa także Sąd Koleżeński. W roku 2014 do Sądu nie wpłynęła żadna skarga.

15. Zdarzenia istotne, jakie nastąpiły po zakończeniu roku obrotowego.

Ze zdarzeń istotnych, które nastąpiły po zakończeniu roku obrotowego należy przede wszystkim wskazać:

- Pozew doręczony Kasie Krajowej w dniu 12.01.2015 r o zadośćuczynienie na kwotę 1.000.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 08.12.2011 r. Kasa Krajowa wniosła o odrzucenie pozwu, a w przypadku oddalenia tego wniosku o oddalenie powództwa. Z uwagi na

skomplikowany charakter sprawy trudno w tej chwili oceniać kiedy i jakim rozstrzygnięciem zakończy się ta sprawa,

- Wyrok Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 22.01.2015 r. w sprawie XV C 290/14, w którym Sąd ustalił, iż postanowienia § 52 ust. 2 pkt 3 i ust. 7 Statutu Kasy Krajowej są nieważne. Trudno w tej chwili oceniać kiedy i jakim rozstrzygnięciem zakończy się ta sprawa,
- Postanowienie Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie z dnia 5 lutego 2015 r. o ogłoszeniu upadłości SKOK Wołomin z możliwością zawarcia układu, zmienione postanowieniem z dnia 19 marca 2015 r. na upadłość likwidacyjną,
- Pozew Bankowego Funduszu Gwarancyjnego doręczony dnia 28.04.2015 r. o zapłatę kwoty 269.844.878 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 24.07.2014 r. W tej sprawie Kasa Krajowa posiada mocną argumentację opartą o analizy własne oraz ekspertyzy zewnętrzne, co pozwala przypuszczać, iż powództwo, o ile pozew nie zostanie odrzucony, nie zostanie uwzględnione,

Dokonując podsumowania wszystkich spraw sądowych należy wskazać, że według stanu na dzień 18 maja 2015 r. prowadzonych jest przeciwko Kasie Krajowej 40 spraw cywilnych o charakterze odszkodowawczym, których wartość przedmiotu sporu wynosi łącznie 274.495.968 zł, włączając w to opisane powyżej sprawy.

16. Podsumowanie

Zarząd Kasy Krajowej stwierdza, że cele i zamierzenia Kasy Krajowej pomimo trudnego roku, jakim był rok 2014, zostały zrealizowane. Wypracowany w roku 2014 wynik finansowy oraz nierozliczony wynik z lat ubiegłych Kasy Krajowej przyczynią się do zwiększenia funduszu stabilizacyjnego.

Członkom Rady Nadzorczej, Komisji Funduszu Stabilizacyjnego, Komisji Planowania Strategicznego oraz Sądu Koleżeńskiego, członkom Zarządów i Rad Nadzorczych wszystkich spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych oraz pozostałych instytucji Systemu SKOK, Zarząd Kasy Krajowej składa szczególne podziękowania za dotychczasową współpracę.

Rafał Matusiak
Prezes Zarządu

Katarzyna Uniwersał
Wiceprezes

Zygfryd Schoenhoff
Członek Rady Nadzorczej
Oddelegowany do pełnienia funkcji

